EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Sayı: 101, 15 Temmuz '94

20 Temmuz: Yeni bir başlangıç

Gündemde 20 Temmuz genel uyarı eylemi var. 5 Nisan'dan beri sürdürülegelen oyalama manevralarının ardından Türk-İş nihayet bir genel eylem kararı almak zorunda kaldı. Doğrusu sendika bürokratları geride kalan üç ay içerisinde işçileri sermayenin pervasız saldırıları karşısında hareketsiz tutmak doğrultusunda büyük başarı gösterdiler. Sermayenin resmi ve özel sözcüleri bu "sorumlu" tavrı ve çabayı sık sık övgüyle andılar. Fakat alınmak zorunda kalınan eylem kararı durumu böyle sürdürmenin artık kolay olmadığını gösteriyor. Tabanda biriken öfke ve basınç bürokratları birşeyler yapmak zorunda bırakıyor. Karar tümüyle bu taban basıncının ürünüdür.

Ne var ki hain bürokratların yeni kararı da özünde eski tutumlarının bir devamıdır. Onlar hep aynı şeyi yapıyorlar; önce işçileri olanaklı olduğu ölçüde oyalıyorlar, bunun artık mümkün olmadığı bir noktada ise, yasak savma eylemlerle mücadele birikimini boşa çıkarma, işçilerde bir çaresizlik duygusu yaratma yoluna gidiyorlar. Tek tek alanlarda yaşanan sayısız örneklerin yanısıra, 3 Ocak 1991 eylemi de bunun genel bir örneği olmuştur. Hain bürokratlar işçileri en hazırlıksız ve düşünülebilecek en pasif bir biçimde (evde oturma) eyleme sürüklemişlerdi. Doğal olarak eylem hiçbir sonuç yaratmadığı gibi işçileri demokralize etmiş, genel bir eylemin gücüne olan inancı belli bir süre için sarsmıştır.

Bugün 20 Temmuz eylemine de fabrika ve işyerlerinde hiçbir ciddi hazırlık yapılmadan gidiliyor. Eylemin hedefleri, talepleri, şiarları ve sınırları konusunda henüz bir açıklık yoktur. Sendika bürokratları bu çapta bir eylemi enflasyon farklarının ödenmesi türünden son derece sınırlı özel bir soruna bağlamak niyetinde görünüyorlar. Dahası eylemin biçimi bile belli değildir. Normalde bu biçim işçilerin üretimden gelen güçlerini en militan ve enerjik biçimde ortaya koymaları olmalıdır. Bu iş bırakmak, sokağa ve alanlara çıkmaktır. Fakat bürokratlar eylemin biçimini en son gün (19 Temmuz'da) saptanacak açıklamalarıyla bu konuda hain bir takım hesaplar içinde olduklarını gösteriyorlar. Daha şimdiden içlerinden bazıları "sektörel özellikler" gerekçesiyle 3 Ocak türünden işe gelmemekten söz edebiliyorlar. İşçilere genel planda bunu dayatmak bu kez o kadar kolay olmayacağı için, aynı geri ve pasif tutumu, uygun bir biçimini bularak işyerlerinde denemeye kalkacakları kesindir. Tüm bunlara rağmen 20 Temmuz genel uyarı eylemi önemli bir karardır. Devrimci inisiyatifin ortaya konulabilmesi ölçüsünde, sınıf hareketindeki son bir kaç ayın eylemsizliğini kırmak ve 20 Temmuz'u izleyecek yeni bir hareketliliği başlatmak için çok önemli bir olanaktır.

Türk-İş bürokratlarının hesabı öyle olsa bile bu eylemin yeni bir 3 Ocak olma olasılığı son derece zayıftır. Herşeyden önce 3 Ocak bir kere yaşanmıştır ve işçiler bu deneyime somut olarak sahiptirler. Devrimci öncü işçiler de 3 Ocak'ı bilerek davranacaklardır bu kez. Bugün "3 Ocak soytarılığına hayır, militan bir genel grev-genel direniş için ileri!" şiarının yaygınlığı da yeni durumun farklılığını gösteriyor.

Bu kez eylem yaygın olarak işyerlerinde gerçekleşecektir. Böylesine genel bir eylemi işyerleri düzeyinde denetim altında tutmak konusunda ise bürokratların olanakları sınırlıdır. Bir çok yerde eyleme militan bir hava kazandırmak, sokaklara doğru taşımak için imkanlar vardır. Yeter ki devrimci işçi önderleri buna cesaret etsin, enerjik bir inisiyatif ortaya koyabilsinler. Unutmamak gerekir ki 20 Temmuz 5 Nisan'ı izleyen kapsamlı bir sermaye saldırısının üzerine gelmektedir. Yaşam koşulları iyice kötüleşen ve kitlesel tensikatların konusu olan işçilerin öfkeleri burnundadır. Bir kez daha her şey gösterilecek devrimci cesaret ve inisiyatifle orantılı olacaktır.

Eyleme öteki çalışan kesimlerin de katılıyor olması ise ayrı bir avantajdır. Kamu çalışanlarında politizasyon düzeyi ve sokak eylemi deneyimi bugün için işçilerden daha ileridir. Bu eyleme ek bir soluk kazandıracaktır.

Türk-İş bürokratları 20 Temmuz'u bir "uyarı" eylemi olarak tanımlamış bulunmaktadırlar.

Bu onların genel bir eylemi mümkün olduğunca daraltıp sınırlamak niyetlerinin bir sonucudur. Böyle olsa bile, bir ön hazırlıktan, açık hedeflerden ve taleplerden yoksun bir eylemin genel bir uyarı amacı içinde tanımlanması herşeye rağmen bizim işimize gelir. Bürokratlar hazırlıksız gündeme getirdikleri pasif ve ruhsuz genel bir uyarı eylemiyle işçilerin genel grev isteğini kırmak amacmdadırlar. Fakat biz tersinden bunu militan ve sonuç alıcı bir genel greve bir ön hazırlık eylemi olarak değerlendirebiliriz. Eylemi izleyen andan itibaren ve eylemin dersleri temeli üzerinde, işçiler arasında militan bir genel grev ajitasyonunu daha etkili bir biçimde sürdürebilir, bunu somut bir örgütsel hazırlıkla birleştirebiliriz. Bürokratlar 20 Temmuz'da hava boşaltmak, öfke yatıştırmak, genel eylem isteğini geçiştirmek hesabı içindedirler. Biz ise 20 Temmuz'u sermayenin saldırılarını püskürtecek bir hareketlilik sürecinin etkili bir ilk çıkışı olarak değerlendirebilirz. Eğer eylem bürokratların göstereceği beceri sayesinde demoralize edici biçimde sonuçlanmazsa, işçilerin dikkatini uyarı eyleminin ardından bizzat genel grevin kendisine yöneltmek için elverişli bir zemin oluşacaktır.

20 Temmuz eyleminin ardından ayrı bir önem taşıyacak birkaç noktayı şimdiden gözetmek gerekmektedir. Bunlardan ilki ve en acili, hükümetin ve sermayenin, "kanunsuz" ilan edecekleri eylemin hemen ardından gündeme getirecekleri saldırılardır. Bu konuda işçileri şimdiden uyarmak ve saldırıyı göğüslemeye çağırmak gerekir. Eylem günüyle ilgili ücret kısıntısından "iş barışını bozmak"tan işten atmalara kadar bu saldırılar değişik biçimler alabilecektir. Nitekim bu 3 Ocak sonrasında somut olarak yaşanmıştır. O zaman Türk-İş bürokratları buna seyirci kaldılar ve bunun işçi hareketi üzerinde ayrı bir moral bozucu etkisi oldu. Bu kez hazırlıklı olmak, gündeme gelecek uygulamaları bir direniş dalgasıyla karşılamak görevi var işçilerin önünde. Şu veya bu sektörü ya da fabrikayı hedef alacak olan böyle bir saldırı sınıf dayanışmasını da somut bir sınavdan geçirecektir.

Direnişin derslerini anında değerlendirmek ve bunu işçi tabanına yaymak ve tartıştırmak bir başka önemli noktadır. İşçiler bu eylemin sonuçlarını bilince çıkartabilmelidirler. Bunu başarabildikleri ölçüde gelecekteki direnişlere de daha iyi hazırlanabileceklerdir.

Üçüncüsü, bu genel uyarı eylemini, yeni bir genel eyleme kadar hareketsiz bir bekleyiş değil, tersine sermayenin genel planda süren ya da şu veya bu alanda gündeme getirilecek saldırılarına karşı çok değişik biçimler kazanacak bir direnişler zinciri izlemelidir. Kendini hep eylemin genel biçimine kilitlemek ve bu olmayınca da tek tek mücadeleleri sonuçsuz sayarak bir edilgenliğe girmek, işçi hareketinin bugün düşebileceği en tehlikeli ruh halidir. İşçiler şu veya bu fabrikada, işletmede eylemin her biçimini kullanarak direnmedikçe kendilerini başarılı bir genel greve götürecek güç ve olanakları da biriktiremeyeceklerdir. Bir genel eylem, ancak sayısız özel, tekil, mevzii eylemlerden oluşan bir hareketlilik sürecinin ileri, üst ve genel bir biçimi olarak gündeme gelebilir. Güç, enerji, deneyim, örgütlenme böyle bir sürecin içinden geçilerek kazanılır ve militan bir genel grevi olanaklı kılabilir. Kitle hareketi özelden genele, basitten karmaşığa, geri ve alt biçimlerden ileri ve üst biçimlere bir gelişme diyalektiği izler.

Elbette topyekün bir saldırı ortamında topyekün bir direnişin önemini sürekli vurgulayacağız. Fakat topyekün bir direnişi her zaman ve her durumda tek bir genel eylem olarak düşünmek mantıksızdır. Kitleler aynı şiarlar ve ortak taleplerle ve sayısız biçimler alan eylemlerle de ortaya genel hareketlilik anlamında bir topyekün direniş koyabilirler. Devrimci siyasal mücadeleler tarihi ve kitle hareketinin diyalektiği bu konuda yeterince açıktır. Genel grev-genel direnişler, giderek devrimci genel silahlı ayaklanmalar, uzun bir sürece yayılan bu tür kaynaşmaların ancak kısa anlara sığabilen üst biçimler olarak patlak vermişlerdir. Sorun böyle kavranamazsa, genel eylem isteği ve ajitasyonu mevzii direnişleri küçümsemenin bir dayanağı haline getirilirse, bu, genel eylem beklentisi içinde edilgenliği yaymak, böylece de aslında genel eylemi de olanaksız kılmak demek olur.

Elbette tekil ya da yerel eylemin sınırlılığına işaret etmek zorundayız. Fakat bunu onu küçümsemenin değil, tersine genel eylem biçimlerinin bir basamağı olarak değerlendirmek üzere yapmalıyız. Tek tek eylemler genel eylemlerin zeminini döşeyecek, yolunu açacaktır. Bir genel eylem de, eğer olaylar bir devrimci durum ortamında tırmanmıyorsa, yerini gerisin geri tek tek eylemlere, mevzii grev ve direnişlere, bunlardan oluşan sınırlı ya da az çok yaygın bir kaynaşmaya bırakacaktır.

20 Temmuz eylemi sonrasında da bu bakışla hazırlanmak, gelecekte onu izleyecek bir genel grevi de bu bakıştan giderek adım adım örgütlemek gerekir.

EKİM

20 Temmuz'u militan bir direniş gününe dönüştürelim!

Türk-İş Başkanlar Kurulu 20 Temmuz günü bir günlük "genel iş bırakma eylemi" kararı almıştır. Başlıca maharetleri eylemsizliği örgütlemek olan Türk-İş patronları, bırakalım genel grevi bir mücadele silahı olarak görmeyi, kavram olarak dahi lügatlarından silmişlerdir. Onlar tarafından bir "genel eylem" kararının alınması yeni bir yükseliş döneminin eşiğine dayanmış olan işçi hareketinin gelişme seyri açısından kritik bir anlam taşımaktadır.

Türk-İş, yönetimiyle, örgütlenme mekanizmasıyla, yapısıyla, işleyişi ve pratiğiyle işçi hareketi içinde burjuva sınıf egemenliğinin ve onun devletinin en büyük ajan organizasyonudur. Geçmişten bugüne oynadığı rol, işçi hareketini dizginlemek, mücadele dinamiklerini yatıştırmak ve kırmak, eylem ve örgütlenme yeteneğini köreltmektir. Tüm bu çabalar işçi hareketini bir bütün olarak boğmakta, işçi sınıfını kapitalist sömürü düzeninin uysal bir kölesi haline getirmekte odaklanmaktadır.

İşçi ve emekçilerin sermayenin dizginsiz ve her yönlü yoğunlaşan topyekün saldırılarını püskürtmenin acil ve sonuç alıcı bir silahı olarak ısrarla dile getirdikleri genel grev talebinin yakıcılığı, Türk-İş'i bir günlük "genel eylem" kararı almaya itmiştir, Söyleyene değil, söyletene bakmak gerekiyor. B. Meral, "Bu defa kararı biz vermedik. Kararı taban verdi.", demektedir. Burada sermayenin artan ve yoğunlaşan saldırılarına karşı tabanda gelişen ve giderek bir kararlılığa dönüşen genel grev talebine sahip çıkmaktan, genel-birleşik bir direniş hattı oluşturmanın zorunluluğuna olan inanç, kararlılık ve samimiyetten söz edilebilir mi? Buna inanmak için tümüyle kör olmak gerekiyor. Tersine, Türk-İş'in bu kararı işçi sınıfının ve emekçilerin giderek daha geniş bir kesimi içinde mayalanan genel grev-genel direniş dalgasına karşı bir dalgakıran amacıyla verdiği kesindir. "Bu kez kararı taban verdi" sözlerinin adresi işçi sınıfı değil, sermaye cephesidir. Verilen mesaj şudur; "taban"daki eylem talebi ve kararlılığı bizi bu kararı almaya itti. Eğer acil önlemler almazsanız, gelişmeler önünü kesemeyeceğimiz boyutlar alabilir.

Kısacası Türk-İş'in tüm kaygısı işçi sınıfının mücadele dinamiklerini denetim altında tutmak ve işçi hareketini yatıştırmaktır. Bu B.Meral'in "hükümet atmış olduğu imzanın karşılığını verirse hiç bir sorun kalmaz" şeklindeki açıklamasında hiçbir yorumu gerektirmeyecek açıklıkta ifade edilmiştir. Yani "hükümet enflasyon farkını öderse, işçi ile işveren arasındaki sorun tatlıya bağlanmış olacak, genel eylem bir başka bahara kalacak!" Türk-İş işçi sınıfının mücadele kararlılığını bozguna uğratmak amacıyla tezgahladığı "genel eylem"inden dahi korkmaktadır. Bunun geri tepebileceğinden, işçi sınıfının dizginlenemeyeceğinden kaygılanmaktadır. Bu hainlerin bugünlerde iktidara verdiği mesajlar, karşılıklı yumuşatılan hava 20 Temmuz eyleminin boşa çıkarılma ihtimalini kuvvetlendirmektedir.

Türk-İş bürokratları bugün yüzsüzlükte ve hayasızlıkta tekelci sermayenin en palazlanmış kesimlerini dahi yaya bırakmaktadır. Tekelci sermaye sözcüleri "bu kriz 2-3 yıl sürecek bir krizdir ve tedbirler ne pahasına mal olursa olsun kesin bir kararlılıkla alınmalıdır" demektedir. Bunun sınıf mücadelesine tercümesi şudur: "Sermayenin emek cephesine karşı yürüttüğü saldırılar; zamlar, özelleştirmeler, tensikatlar, taşeronlaştırma, sendikasızlaştırma, örgütsüzleştirme-öncüsüzleştirme vb.nin hızı kesilmek bir yana daha da yoğunlaştırılarak en az 2-3 yıl sürdürülecektir." Sermaye cephesi açıkça "daha görülecek çok hesabımız var, iyice ümüğünüze çökeceğim" diye bas bas bağırmaktadır.

Ama B. Meral'e göre enflasyon zammı ödendiği koşullarda sorun kalmayacak. Bu soysuzlara göre yüzbinlerce işçinin sokağa atılmasında, milyonlarca insanın açlığa mahkum edilmesinde, zam sağanaklarında, emek cephesinin politik yaşamının cendere altına alınmasında sorun yoktur. Çünkü onlar sermayenin safındadır. Yaşamları ve zihniyetleriyle burjuvazinin birer üyeleri oldukları için sermayenin emek cephesine ve Kürt halkına karşı yürüttüğü özel savaşta bir problem görmüyorlar. Her sınıf toplumsal olguları kendi bakış açısından yorumlar. Bu ihanet şebekesi de "sorun"ları burjuvazinin penceresinden görüyor. Bunun içindir ki devlet terörünün, faili devlet cinayetlerinin ortalıkta kol gezdiği, tüm toplumsal muhalefet güçlerinin sınırsız terör yöntemleriyle ezilmek istendiği, cezaevlerinin politik mahkumlarla dolup taştığı, Kürt halkının özel savaşın her türlü kirli yöntemine maruz kaldığı

bir ülkede sorun görmüyorlar. 5 Nisan Kararları'-ndan sonra 800 bin işçinin sokağa atıldığı, ama sermayenin işçi sınıfına saldırısında asıl ağır toplarını henüz pusuda beklettiği bir ülkede, alınan eylem kararının gerekçesi, bunların hain yüzünü açığa çıkarmakla kalmayıp, yeni ihanet hazırlıkları konusunda da yeterli uyarıları yapmaktadır. Eylemin Zonguldak maden işçilerinin maaş gününe denk getirilmesi onların bir başka hokkabazlığıdır.

İşçi sınıfının biriken mücadele dinamiklerini ve giderek yaygınlaşan genel grev-genel direniş bilincini, amaç ve hedefleri ücret pazarlığı ile daraltılmış, hiçbir ciddi hazırlığa girilmeden kuru bir "iş bırakma" çağrısına dayanan bir sübap olan bir "genel grev" ile boşa çıkarmak, ama bunu keskin sözlerin ardına gizlemek sendika bürokrasisinin bilinen bir taktiğidir. Bu taktik bir yandan işçi sınıfını bir beklenti içine sokmakta, onun mücadele dinamiklerini, örgütlenme ve eylem yeteneğini felce uğratmaktadır. Öte yandan ise, maskeleri düşmüş bu sefil güruha yıpranan imajlarını yeniden cilalama olanağını vermektedir.

Tam da burada sorunun en yakıcı yanı; işçi sınıfının özgücüne dayanan mücadele ve örgütlenme dinamiklerinin neden harekete geçirilemediği, neden sendika bürokrasisinin ipliğinin pazara çıktığı halde para ettiğidir. Bu sorunun bir ucu öncü ve sınıf bilinçli işçilere bağlıdır. Sınıfın mücadele ve eylem yeteneğinin geliştirilmesinde, önündeki barikatların kırılmasında öncü işçiler üzerlerine düşen kritik ve belirleyici sorumlulukları üstlenemedikleri sürece, işçi sınıfını kuşatan ihanet çemberi aşılamayacaktır.

Peki ihanet çemberlerini kırmanın, tuzakları boşa çıkarmanın yolu nedir? Eylem ve direnişlerin başarısı tabanın özgücüne ve doğrudan iradesine dayanan örgütlenmeler geliştirilmesine sıkı sıkıya bağlıdır. Hızla örgütlenmeliyiz. Komiteleşmeliyiz ve komitelerimizi harekete geçirmeliyiz. Önümüzü açmayan, ayak bağı olan, ihtiyaçlarımıza yanıt vermeyen komiteleri yenilemeliyiz.

İşçi sınıfının gerçek temsilcilerinden oluşması gereken bu komitelerin işlevsel olabilmeleri, tümüyle tabanın örgütlü birliğinin harekete geçirilebilmesine bağlıdır. Bu ise sıkı bir taban çalışması, görev disiplini ve denetim demektir. Taban örgütlenmelerinin bir zaafı da, işkolu, yerel ve merkezi düzeylerde merkezileştirilememeleridir. Üst örgütlenmeler işyeri/fabrika komitelerinin içinden bir seçimle değil, hemen tümüyle sendika işyeri ya da şube vb. temsilcileri tarafından oluşturulmaktadır. Bu hem taban iradesinin fabrikanın sınırları içinde tecrit olmasına, hem de, sendikal çemberin taban örgütlenmeleri üzerindeki dolaysız denetimine yolaçmaktadır. İşkolu, yerel, merkezi vb. düzeydeki üst komiteler doğrudan fabrika komitelerine dayanmalıdır. Genel grev-genel direnişin birleşik ve militan bir platforma dönüştürülmesinin yolu buradan geçmektedir.

Bugün sorun sendika bürokrasisini soyut eleştirilere tabi tutmak değil, alternatif pratik ve inisiyatif göstermektir. Eleştiriyi sınıfın özgücüne ve gerçek iradesine dayanan bir pratikle tamamlamaktır. Bu ise öncü, sınıf bilinçli işçilerin omuzlarındaki bir sorumluluktur. İnisiyatif ele alınmalı, bunu olanaklı kılacak mücadele ve örgütlenme biçimleri geliştirmelidir. Sendika bürokrasinin ihanet kuşatmasını boşa çıkarmak öne çıkmaksızın mümkün değildir.

"Genel eylem"in yeni bir pijamalı genel grev soytarılığına dönüştürülmesine veya tamamen yatırılmasına izin vermemek için, 20 Temmuz militan bir direniş gününe dönüştürülmelidir. Bu işçi hareketinin yarınki seyri bakımından hayati bir öneme sahiptir. Genel grev, emek cephesinin üretimden gelen gücünü burjuvaziye ve onun devletine karşı birleşik bir eylem platformuyla ortaya koyduğu bir toplu direniş hattıdır. Ancak, bir genel grevin etkili ve sonuç alıcı olabilmesi için emek cephesinin gücünü birleşik bir tarzda harekete geçirmesi yetmez. Mücadele kararlılığını da ortaya koyması zorunludur. Bu ise ciddi bir hazırlık ve sıkı bir örgütlenme sorunudur. Hedeflerde net, amaçlarda kararlı olmak sorunudur. Aksi halde sendika bürokrasisinin inisiyatifine terkedilen bir "genel eylem" yalnızca sınıfın biriken mücadele dinamizminin havasını boşaltan bir rol oynar. 3 Ocak sözde genel grevinin derslerinden gerekli sonuçlar çıkarılamazsa, elde edilen deneyim yolgösterici olmazsa, işçi hareketini bekleyen akibet yeni bir yenilgi ve bozgun olacaktır.

Öyleyse 20 Temmuz'u evlerimizde bekleyerek değil, fabrikaları işgal ederek, alanlara, meydanlara dökülerek, gösteri ve yürüyüşler düzenleyerek karşılamalıyız. Sendika bürokrasinin eylemin içini boşaltmasına izin vermemeliyiz. Henüz taban örgütlenmesini yeterince başaramamış olabiliriz. Ama bu asla eylemsizliğimize, inisiyatifi doğrudan ele almamıza ayak bağı olmamalıdır. Hazırlıklarımızı eylemin şu öngünlerinde ve bizzat içindetamamlamak, eylemi kararlı ve militan bir öncü tutumla kendi içerisinde dönüştürmek mümkündür.

Kazanmak direnmekten, savaşmaktan geçiyor. Sınıfın kendi özgücüne ve iradesine dayanan birliğinden ve kararlılığından geçiyor.

Düzenin pisliklerini aklama çabası

Çiller'in serveti

Çiller bakanlığı ve başbakanlığı döneminde trilyonluk bir servet edinmiş ve bunun da önemli bir bölümü ile ABD'de yatırım yapmış. Başbakan olduğunda açıkladığı mal varlığı beyanında bu servetin bir bölümünü, özellikle de ABD'deki bölümünü örtbas etmiş. Şimdi sormak gerekir; işçi sınıfını sefalete, Kürt halkını ise kana boğan sömürücü ve sömürgeci sermaye devleti TC'nin başbakanı bu zatın, tüm bu yukarıda yaptıklarında şaşırtıcı, yadırgatıcı, anormal, çelişkili olan şey nedir? Çiller'in bütün yaptıkları, ruhunu paraya satmış uşaklarının yalan ve zorbalık hizmeti ile ancak ayakta durabilen bu çürümüş kapitalist düzenin kurallarına, ilişkilerine, ahlakına bütünüyle uygun değil midir? Her biri aynı pisliğe boğazlarına kadar batmış olan diğer düzen partilerine ve onların milletvekillerine, Çiller'i hedef tahtasına yatırmalarındaki maksatı daha iyi anlayabilmek için, herşeyden önce bu soruyu sormak lazım.

Onların birinci amacı, Çiller'in yaptıklarını sanki bu düzene ve kendilerine yabancı, çelişkili bir şeymiş gibi göstererek, düzenin ve kendilerinin bütün pisliklerini aklama çabasıdır. İkinci amacı, kapitalist saldırı programının baş demagogu olmasından dolayı halkın Çiller'e yönelmiş tepkilerini Çiller'in sınıfsal misyonu yerine kişisel şahsiyeti - daha doğrusu şahsiyetsizliği- üzerine çekmek, çarpıtmak, böylece hedef şaşırtmak ve saldırı programının önünü açmaktır. Üçüncüsü, her türlü gerçek toplumsal sorun ile ilgili sözde bile olsa muhalefet yürütmeyi içinde bulunduğumuz dönemde zorunlu olarak ertelemiş olan ve bundan dolayı da tabanlarını tutmakta güçlük çeken düzen partileri, bu konuyu düzenin suyuna sabununa dokunmayacak ve üstelik Çiller'in yıpranma sürecini daha da hızlandıracak iyi bir "muhalefet" malzemesi olarak görmektedirler. Bu aynı zamanda gündem saptırmak demektir. Dördüncüsü, hem sonradan görme zengin olduğu için, hem talan sofrasının bu en baş köşesindeki yerinin gelip geçici olduğunu bildiği için, hem de bu konularda biraz tecrübesiz olduğu için, deveyi hamuduyla birlikte yutmaya kalkan Çiller'e "bu kadar açgözlü olursan herşeyi ağzına yüzüne bulaştırırsın, sonra bizi de, hizmet ettiğin düzeni de zora sokarsın" uyarısıdır. Beşincisi, Çiller'in yurtdşmdaki işçilerin dövizlerini "vatan, millet aşkına" Türkiye'ye göndermelerini istemesi ile yatırım için Türkiye'yi değil de ABD'yi tercih etmesi arasında sanki bir çelişki varmış gibi gösterip bu tutumu sözde mahkum ederek kendilerine "vatansever", "bağımsızlıkçı", "anti-emperyalist" görüntüler vermektir.

Oysa burada hiç bir çelişki yoktur. Zira bu partilerin hepsinin desteklediği İMF patentli kapitalist saldırı programının temel bir işlevi dış borç ödemek, emperyalist kasalara kaynak aktarmak ve sermaye sınıfının cebini doldurmaktır. İşçi dövizlerine göz dikilmesinin amacı da budur. Çiller'in eğer varsa tek kabahati, emperyalist ülkelere kaynak aktarımını dolaylı değil de doğrudan yollardan ve kendi şirketi üzerinden yapmış olmasıdır. Sermayenin dini de, imanı da, vatanı da kardır. Bunu diğer milletvekilleri de çok iyi bilir. Ayrıca, Çiller sermaye sınıfının sadece uşağı değil, aynı zamanda trilyonluk bir mensubudur ve kendi cebini doldurmak da en az diğer kapitalistler kadar onun da hakkıdır, hukukudur! DYP'li Esat Kıratlıoğlu "Çiller'in edindiği servet ile ilgili her şey, yasalara ve hukuka uygun olarak cereyan etmiştir" derken düzenin kendi mantığı içinde son derece tutarlı bir tespitte bulunmuştur!

Evet tüm bu yukardaki amaçlarla şimdi Çiller'in serveti konusu burjuva siyaset arenasında siyasal şantaj malzemesi olarak kullanılacaktır. Sınıf bilinçli işçiler, düzen partileri eliyle yürütülen ve gene düzenin kanallarına akan bu "muhalefet" suyuna kapılmamalıdır. Sınıf bilinçli işçiler, Çiller'in ve benzerlerinin pislikleri ile tepeden tırnağa çürümüş kapitalist düzen, sermayenin sınıf egemenliği, onun baştan aşağı kokuşmuş siyasal kurum ve mekanizmaları vb. arasındaki ilişkiyi kavramalı ve kavratmalıdır.

Bu kapitalist bataklık kökünden kurutulmadığı sürece, bu Çiller gidecek bir başka "Çiller" gelecektir. Düzen her türlü pisliği üretmeye devam edecektir.İşçi sınıfının öfkesi, bu düzenin küçük ve geçici bir dişlisi olan Çiller'in şahsına takılıp kalmamalı, kapitalist düzenin bizzat kendisini hedeflemelidir.

RP'nin misyonu

Fatih, Yalova ve Beykoz'da yenilenen belediye seçimleri bir kez daha RP'nin önemli bir siyasal güç haline geldiğini, hızla iktidar merdivenlerini tırmandığını ortaya koymuştur.

Ancak RP'nin başarısını şeriatın yükselişi olarak yorumlamak yanlıştır. Gerçekte RP'nin giderek artan politik etkinliğinin sırrı ile burjuva düzenin sıkışmışlığı arasında yakın bir bağlantı vardır. Görüntüsü ve söylemiyle düzen dışı, varlığı, programı ve pratiğiyle tümüyle düzen içi olan RP'nin başarısı dinsel gericiliğin gücünde değil, sosyal demagojileri kullanmadaki ustalığında yatmaktadır. RP Esas etkinlik alanı ücretli kölelik sistemine ve onun çürümüş, kokuşmuş devletine karşı yoğun bir hoşnutsuzluk içinde olan, düzene artan bir güvensizlik besleyen alt sınıflardır.

Refah Partisi özenle dinsel motiflerle sınırlı bir görünüm çizmekten kaçınmaktadır. Onun asıl amacı, burjuvazinin çığırtkanlığını yaptığı gibi kadınlara peçe takmak değil, anti-faizci, anti-emperyalist bir peçe ardında kendi burjuva kimliğinin çıplaklığını örtmektir. Tam da iflas noktasına gelmiş burjuva düzenin bekaası doğrultusunda, "adil" ve "refah" getiren bir kapitalizm modelini (yalanını) emekçi halk nezdinde inandırıcii kılmaktır.

Gerçekte RP'nin kullandığı sosyal demagojiler son derece sığ, çelişkili ve tabansızdır. Yüzeydeki radikal söylemin ardında koskoca bir boşluk vardır. Faizsiz ekonomiyi savunan RP, faizin yerine koyduğu kar ortaklığının aslında bir ve aynı şey olduğunu ne ciddi bir tarzda yadsıyabilmekte ne de kabul etmektedir. ABD karşıtlığı temelinde kendisine anti-emperyalist bir görünüm vermeye çalışsa da, ABD tekellerine göbekten bağlı olan Suudi Arabistan sermayesiyle olan ilişkilerini saklamaya dahi çalışmamaktadır.

Ancak adil düzenin sahteliği anlamını kendi içinde çelişkiler taşımasında değil, burjuva düzenle arasında hiçbir ciddi çelişkinin mevcut olmamasında bulmaktadır. Adil düzen emekçi yığınlar açısından uygulanamaz bir ütopya olduğu için değil, uygulanabilir bir kapitalist model (ABD'nin ve Türkiye burjuvazisinin daha şimdiden üzerine hesap yaptığı ılımlı islam modeli) olduğu için tehlikelidir.

Kapitalist barbarlığın yüzeydeki sorunları (yolsuzluk, rüşvet, ahlaksızlık, toplumsal yozlaşma vb.) üzerinden keskin demagojiler yürüten RP, bırakalım ücretli kölelik düzeninin kaynağındaki sınıf sömürüsünü hedef almayı, gerçekte onun sonuçlarına karşı (işsizlik, sefalet, örgütsüzlük, en temel demokratik haklardan dahi yoksunluk vb.) hiç bir ciddi yönelimi yoktur. Aksine adil düzen maskesinin ardında azgın bir kapitalist zihniyet ve pratik yatmaktadır. 5 Nisan Kararları'nı lafta kıyasıya eleştiren RP işbaşına geldiği tüm belediyelerde onun en kararlı uygulayıcısı olmuştur.Takunyalı kapitalistler emek cephesine saldırılarında rugan ayakkabılı kardeşlerinden hiç de aşağı kalmadıklarını kanıtlamakta gecikmemişlerdir. İşçi sınıfını tensikat, taşeronlaştırma, sendikasızlaştırma, öncüsüzleştirme kıskacına alan RP'li belediyelerinin "adil"iiğini sınıfın tepkisine ve öfkesine karşı koruyan "faizci kapitalist düzen"in bekçi köpeği polis ve jandarma olmuştur.

Kürdistan'da „tüm müslümanlar kardeştir" kisvesi altında paye toplamaya çalışan RP, sözde bile ulusal sömürüye karşı çıkmamaktadır. Erbakanın "Kürt ulusuna verilecek her hak PKK'ye destek anlamına gelecektir" şeklindeki açıklaması Türkiye burjuvazisinin "Kürt ulusal kurtuluş savaşı kanla, terörle ezilmeden Kürt sorunu üzerinde herhangi bir tartışma dahi yürütülemez"in bir versiyonu değil tıpkısıdır.

Bosna mitinginde biryandan anti-emperyalist şiarlarla konsolosluklara saldıran Refah kitlesi, öte yandan MHP'nin tescilli faşist çeteleriyle el ve ağız birliği ederek Türk ordusunu Bosna'yı fethe çağrıyordu. Pan-Türkizmin altında yatan şoven, ırkçı ve emperyalist emeller neyse müslüman dünyasının altında da yatan odur. Kaldı ki RPi alt sınıflarda taban buldukça, kendi geleneksel tabanının dini kaygılarına dayanan anti-batıcı, anti-ABD'ci basıncını üzerinde gittikçe daha az hissedecektir. RP, düzen dışı bir kanala akma potansiyeli taşıyan kitelerin önüne barikat oluşturma konusundaki maharetini kanıtladığı ölçüde ve sistemin sıkışmışlığına paralel olarak uluslararası burjuvazi ile diyalogları daha da sıklaşacak, ilişkiler gelişecektir. Yerel seçim öncesi yapılan RP Kongresinde esen "çağdaş", "batılı" rüzgar bu yakınlaşmanın ve kaynaşmanın RP cephesinden yansıması iken, son dönemde RP liderinin ABD'ye çağrılması, batılı medyanın sık sık ılımlı islam modeli üzerinde durması vs. karşı tarafın yaktığı lambalardır.

RP'nin yükselişi gericiliğin tırmanışı gibi görünse de, gerçekte düzenden kopma aşamasına gelen alt sınıfların arayışını ve alternatifsizliğini anlatmaktadır. RP'nin üzerine yükselmeye çalıştığı toplumsal katmanlar gerçekte sosyalist hareketin tabanı olabilecek kesimlerdir. Kısacası RP için başarı olan, devrimci hareket için basiretsizliktir. Adil düzenin etkinlik alanını daratmak sosyalizm alternatifini işçi ve emekçi sınıflar nezdinde gerçek ve canlı kılmaktan geçmektedir.

Sendika ve teslimiyetçi "önderlik" işçilerin mücadele isteğini boğdu

Gebze direnişinden bazı dersler

Ekonomist-teslimiyetçi çizgi yenilgiyi hazırladı

Direnişin 21. gününden bu yana gelişen olaylar, bizim yargılarımızı ve önerilerimizi doğrular niteliktedir. Olaylar, endişelerimizin ve eleştirilerimizin ne denli isabetli olduğunu ortaya koydu. Bunu hiçbir kesim yadsıyamaz. Nitekim işçilerin belli bir çoğunluğunun bizlerin nezdinde bunu dile getirmeleri de bunun bir göstergesidir. Bizler direnişin sonuna kadar işçilerin yanında olduk. Onlara yol göstermeye çalıştık. Fakat direnişin yönlendirilmesi hususunda sendika barikatını aşamadık. Sendikanın ve sendikal anlayışların oluşturduğu zinciri kıramadık. Bu zincirin oluşmasında baştan beri sendikayı destekleyen ve hala da bu desteği sürdüren Partizan ve Özgürlük Dünyası çevresinin büyük rolü oldu. Barikat, TKP ve DY çevreleri bir yana bırakılırsa, bu iki çevre sendikalizm batağına batılmasımn başlıca sorumluları arasındadır. 19. güne kadar desteğini esirgemeyen ancak 19. günde hatasını anlayarak komiteden çekilen yurtseverler de, sendika etkinliğinin yaratılmasında bu anlamda belli bir rol oynamışlardır. Ardından 20. günde ayrılma ihtiyacı duyan Mücadele ve Emeğin Bayrağı çevreleri de aynı sorumluluğu paylaşmışlardır. Bu çevrelerle yaptığımız görüşmelerde, sendikanın güdümünden çıkılması, komitenin daha etkin ve bağımsız, işçi inisiyatifine ve denetimine açık hale getirilmesini istedik. Bunun için mevcut komitenin dağıtılarak bu nitelikte bir yeni komitenin oluşturulması ve mevcut ekonomist, yasalcı, teslimiyetçi, bürokratik çizginin bir an evvel terkedilmesini önerdik. Buna rağmen, komitede kalmakta ısrar ederek küçük-burjuva dargörüşlülüğünün tipik bir örneğini sergilediler.

Kuşkusuz direniş, eylem ya da grevlerde komitede yer almak ve mevcut hataları içerden engellemeye çalışmak önemlidir. Ancak bunu her pratikte mutlaklaştırmamak, somut durumu gözden kaçırmamak gerekir. Daha başından sendikanın güdümünde tepeden oluşmuş ve deyim yerindeyse ölü doğmuş bir komitede yer almak ve bunda ısrar etmek son derece dar bir bakışın ürünüdür. Yapılması gereken işçi tabanına dayanan ve onun inisiyatifini harekete geçiren bir çalışmanın içine girmek ve kararlı unsurları kucaklayan bir örgütlülüğü oluşturmaktır. Komite böyle bir çalışma üzerinden inşa edildiğinde, sendikaya ve reformizme karşı daha etkin bir mücadelenin yolu açılacak ve işçiler süreç içerisinde politik alana çekilebilecek konuma getirilebilecekti. Küçük-burjuva ufuksuzluğu bunu görememiştir. Direniş ekonomist bir alana sıkıştırılmıştır. Alınan kararlar hep devrimci inisiyatife karşı olmuş, bürokratik bir disiplin anlayışı, direnişin özgür ortamını provoke etmiştir. Alan, döneklere, bireycilere, çıkarcılara bırakılmıştır. Popülist devrimcilerimiz sessiz kalmakla buna ortak olmuşlardır. Bu konuda Emeğin Bayrağı çevresi belli bir çabanın içinde olmakla birlikte, onlarda aktif bir tavır içinde olamamışlardır. Küçük-burjuva darlık onların da elini kolunu bağlamıştır. Özgürlük Dünyası çevresinden olduğunu iddia edenler -ki onların temsilcileridirler- SHP üyesi ve hatta delegesidirler. Devrimci bir kişiliğe yakışmayan tavır ve davranışlarıyla tanınırlar. Bunlar kraldan daha kralcı kesilerek, özellikle bizim etkinliğimizi kırmaya çalıştılar. İşçilerle diyaloglarımızı engelleme tavırlarına giriştiler. Bu burjuva "Dünya"lı insanlar devrimci yaklaşımlardan ne kadar uzak olduklarını yasakçı bürokratik tavırlarıyla gösterdiler. Direniş bunlara adeta teslim edilmişti. Ve bunlar da onu kendilerine benzettiler. Gebze'deki Barikat çevresinin SHP ile içiçeliğini ise tartışmak gerekmiyor. Bir dönem SHP yönetimini ele geçirmek için çabalayan ancak başaramayan, şimdilerde de SHP ile içiçe DİSK içinde yuvalanan ve Genel-İş'i edinen bu çevre, ne derece çürüdüğünü herkese göstermiştir. DY'nin gittiği yerdedir, düzen içindedir. Devrimcilik artık lafızdan öte bir şey değildir, onları birarada tutmanın yoludur. Artık bir iş çevresi, bir esnaf derneği konumundadırlar.

Direnişin yenilgisinin başsorumlusu bu çevredir. Zira sendika ve temsilciler bu çevredendir. Yurtseverlere yakın bir temsilcinin olması bu gerçeği değiştirmez. Pazartesi sabah (11 Temmuz) saat 8.00'de toplanan kitleyi, "atılmayanlar ünitelerine

gitsinler" diyerek parçalayan ve daha sonra dağılan kitleyi toparlamaya çalışan bizleri ve diğer devrimcileri engelleyen iki sendika temsilcisi (baş temsilci) yine bu çevredendir. Bunlar adeta işçi düşmanı kesilmişlerdir. İşçileri yeni bir eylem için harekete geçmemeleri için, parçalamak için çok özel bir çaba içine girmeleri bunun kanıtıdır. Artık onlar tescilli işçi düşmanıdırlar. Devrimci çalışmaya ve devrimci faaliyete engel olan, onlara şiddet uygulayan, onları direniş alanından atmaya varacak kadar tavırlar içine giren bu iki insan, aynı çevre Barikat çevresidir. Bu direniş işçi sınıfının ve devrimin gerçek dostlarıyla, devrimci geçinen reformistlerin kimler olduğu hususunda önemli kanıtlar ve derslerle doludur. Son derece öğreticidir ve işçilere de öğretmiştir.

İşçilerin mücadele kararlılığı yenilgiyi engelleyemedi

4 Temmuz Pazartesi günü garajda çıkan çatışma sonucu 5 kadın muhtelif yerlerinden yaralandı. İşçi eşleri ve mahalle sakinlerinden oluşan bu kadınlar direnişin başından bu yana fedakarca ve militanca garajdan otobüslerin çıkmaması için direndiler. Onlar bu direnişin kahramanıdırlar. Bu direnişe ruh ve mücadele azmi taşımışlardır. Onlar olmasa, direniş çok daha önce bitebilirdi ya da sendikaca çoktan satılırdı. Tüm popülist devrimcilerin sendikanın denetimine girdiği koşullarda, onlar devrimci bir rol oynadılar. Pratikte bunu hazırlayan bazı devrimci çevrelerin varlığı bu gerçeği değiştirmez. Zira hem savaş alanına asker süreceksiniz, hem de sizi bağlayan sendikanın güdümünde olacaksınız. İşte bu politik körlük, direniş boyunca kendini göstermiş ve direniş kaba bir kavga derekesine, elinden lokması alınmış zavallıların canhıraş feryatlarına, bilinçsiz sağa sola saldırılarına indirgenmiştir. Esasında direniş görkemlidir ancak, yönlendiren kafa küçüktür, kendine güvensizdir, dolayısıyla işçiye güvensizdir. "Bu işçiyle bir şey yapılamaz" diyenler, direniş karşısında adeta tutulmuşlardır. Bunun sonucu, önceleri bir işçi dalkavukluğu, ardından yine bir hayalkırıklığı olmuştur. Kendi misyonundan habersiz, sınıfa yabancı ideolojik-politik yaklaşım, sınıf hareketinin sorunları üzerine kafa yormayan bir beyin böyle bir direniş karşısında elbetteki afallayacaktır. Elbetteki kuyrukçuluk yapacaktır. Sendika denetimine tabi olacaktır. Elbetteki bireysel çıkış yolları arayacaktır. Gücü dışarda arayacak, kendi gücünü, sınıfın gücünü küçümseyecektir.

Kadınların polis saldırısıyla yaralandığı gün, kitle uyuşukluğundan silkinmiş (ki bu uyuşukluk 25 gün boyunca uygulanan uzlaşmacı çizginin ürünüdür), yeniden ilk günkü direnişçi ruhunu yakalamıştır. Polisin nasıl bir kardeş olduğunu ve görevini nasıl yaptığını çok iyi görmüştür. Bunu gören sendika, hemen "Şevket Kazan'la TBMM'de yarın saat 14.00'de görüşmemiz" balonunu patlamıştır. Bu öyle bir lanse edilmiştir ki kitlede parlamento bu işe el koydu, sorunumuzu Ankara'ya taşıdık düşüncesi yaratılmıştır. Ve bunu sendikanın bir başarısı olarak sunmuşlardır. Bunun kendisi, hem direnişi yasal zeminde tutmak, hem de kitlelerin bilincini parlamento masalıyla uyutarak, onların düzene güvenlerini tazelemek ve işçilerin düzen dışına, devrimci bir kanala akmalarını önlemektir. Bu geçici de olsa beklenen etkiyi yaratmış, bir beklenti havası oluşmuş, kavgacı kararlılık yerini yumuşamaya bırakmıştır. Oysa bu görüşme tamamen şişirme bir görüşmedir. Ayrıca bir amacı da çözümün işçilerin kendi gücüyle değil, sendika aracılığıyla, bu tür görüşmeler ve diyaloglarla olacağıdır. İşçinin kendi gücüne olan güvenini azaltmak, çözümün kendi dışında diplomasi yoluyla, yani burjuva oyunlar ve manevralar yoluyla olacağına onu inandırmak için sendika elinden geleni yapmıştır. Polis direktifleriyle hareket eden sendika, işçiyi güçsüz düşürmek ve devrimcilerden uzaklaştırmak için her yolu denemiştir. İşçilerin politize olmasını sürekli engellemiş, düzene ve düzen içi çözümlere bel bağlamasını sağlamaya çalışmıştır. Direnişi bitirmek suretiyle bunda ne kadar başarılı olduğunu da kanıtlamıştır.

Esasında Ankara görüşmesi diye bir şey de yoktur. Şevket Kazan'la daha Gebze'de iken görüşülmüştür. Üstelik sendika sürekli olarak RP ileri gelenleriyle diyalog halindedir. Bu süreçte söylenenler söylenmiş, kesin bir karara varılmıştır. Bizim iddiamız, daha ilk gün K. Nebioğlu'nun başkanla yapmış olduğu 4 saatlik görüşmede anlaşma sağlandığıdır. Tabi buna anlaşma denirse. Yani sendika atılanları savunmamıştır. Direnişi destekler görünmesinin nedeni, atılan ve atılmayanların denetlenmesidir. Zorunlu olarak direnişten yana görünmüş, öte yandan direnişin yönetimini eline alarak, onu içten çökertmek için, devletle işbirliği içinde elinden geleni yapmıştır. Bugün gelinen noktada sendikanın söylediği de bizim iddiamızı doğrular

niteliktedir. Bizim öngördüğümüzü, sendika, "bari çıkarılmayanları kurtaralım" mantığıyla doğrulamıştır.

Bu nedenle, sendika işçileri bu sözde "Ankara görüşmesi"nde değil, daha ilk görüşmede sattı. Bu satış öylesine belirgindir ki sendika bugün atılanların durumunun ne olacağını hiç tartışmadığı gibi, çıkarılmayanları da rizikoya sokmuştur. Onlar da belediye başkanlığınca mahkemeye verilmiş durumdadırlar. (Yaklaşık 250 kişi çalışma barışını bozduğu gerekçesiyle mahkemeye verilmiştir). Sendika hiçbir protokol imzalanmamasına karşılık işçileri çalışmaya sevketmiştir. "Ankara görüşmesi" dönüşü Muharrem Kurt (Genel-İş Merkezinden-Gebze'den gitme) şube başkanı ve baştemsilci tarafından üstüne basa basa "kimse protokol imzalamadan çalışmayacak, direnişi kıranlar da iş güvencesinde değildir" sözleriyle ileri sürdükleri tutumu, bugün yine kendileri çiğnemişlerdir. İşçilere üç sefer para dağıtılacağını söyleyip de dağıtmayan, direnişte geçen bir ay boyunca işçiye beş kuruş yardımda bulunmayan yine bu sendikadır. Yalancılığı ayyuka çıkmıştır. Bu kıvırtmayı kendi merkezinden ve DİSK'ten öğrendiği muhakkaktır. Ancak boynuz kulağı geçmiştir.

8 Temmuz: Polise karşı militan direniş ve çatışma

"Ankara görüşmesini" işçilere olumlu diye açıklayanlar, garajdan iki gündür çıkan otobüsleri durdurmak için girişimde bulundular. 8 Temmuz Cuma sabahı devrimcilerin çalışması ve sendikanın görevlendirdiği işçiler aracılığıyla garajın önüne 200 civarında kadın getirildi. Direnişçi işçilere de takviye edilen barikat, polisin saldırısına uğradı. Polisin çıkarmayacağına söz verdiği otobüslerin peşpeşe çıktığını gören direnişçi kadınlar ve işçiler öndeki otobüsü taş yağmuruna tuttular. Sicim gibi yağan taşlarla tuzla buz olan otobüs, şoför ve içindeki sivil polisin inmesiyle boş ilerlemeye başladı ve polislerce durduruldu. Bunun üzerine polisler coplarla saldırdılar. Saat 09.00'da başlayan çatışma yaklaşık bir saat sürdü. İlk saldırıda polis püskürtülmüş olmasına rağmen, araya sendika başkanı Muharrem Kurt ve baştemsilcinin girmesiyle çatışma işçilerin aleyhine döndü. Sendikacıların işçileri teskin edici yaklaşımları işçileri bir an tereddüte düşürmüş, bundan yararlanan polis yeniden saldırarak kitleyi dağıtabilmiştir. Bu arada sendikacılar da polis copundan nasiplerini almışlardır. İşçiler ve kadınların bir kısmı Gaziler Mahallesinde kendilerini kaybettirmişler, bir kısmı da ölesiye dövülerek gözaltına alınmışlardır. Çatışma sonucu 40 işçi ve 15 polis yaralanmıştır. 7 işçi de tutuklanarak cezaevine konmuştur.

Aynı gün direniş alanında da garajdaki çatışmanın haberi gelir gelmez gerginlik başlamıştır. Bu arada çatışmadan dönen grup içinden bir genç alınmak istenmiş, ancak işçilerin kararlı müdaha-

Gebze direnişine ilişkin...

Düzene teslim olmuş unsurların önderliğinde, işçilere söylenen şu olmuştur: "Polis bizim kardeşimizdir. Onlar görevlerini yapıyorlar." Evet, polis görevini yapmıştır ve işçiler bu görevin ne olduğunu çok iyi görmüşlerdir. Hiçbir eylemde, hiçbir direnişte, polisin ve devlet güçlerinin işçiden yana olduğu görülmemiştir. Bu devletin sınıf karakterine aykırıdır.. Sermaye devleti temsil ettiği sınıfın çıkarlarını koruyacak ve onun sınıf düşmanı işçi sınıfına da düşmanca davranışlar ve taktikler içerisinde olacaktır. Buna rağmen bu hainler işçilere devletin tarafsızlığını empoze etmekten bir adım bile geri durmadılar. Öte yandan ise devrimcilerin ve onların basınının bildiri, gazete vb. dağıtımlarına yasaklar koydular. Komünistlerin kendi tutumlarına karşı eleştirel yaklaşımlarını kısıtlamaya çalıştılar. İşçilerin özgürce konuşmalarını, tartışmalarını, endişelerini dile getirmelerini yasaklamaya kalkıştılar. Tepeden inme kararlar ve müdahaleci tavırlarıyla bir ölçüde başarılı da oldular ve işçileri suskun ve tedirgin, güvensiz bir noktaya çektiler. Bugüne kadar sürekli ezilmiş, sömürülmüş, aşağılanmış, konuşması engellenmiş, sürekli yönetilmiş, boyun eğdirilmiş işçiler, bir kez de sendika bürokratları ve bu hainler tarafından, hem de direniş halinde ayağa kalkıp yeter demişken, bu haksızlığa başkaldırmışken, üstelik direnişin başarısı adına susturuluyorlar, bürokratik bir işleyişe boyun eğmeleri isteniyor. Bugüne kadar burjuva ideolojisinin, kültürünün etkisinde hareket eden işçileri bugün de aynı etki alanında bırakmak istercesine, onların komünistlerle, devrimcilerle kaynaşmasına engel olmaya çalışıyorlar. Komünistlerin, devrimcilerin propaganda ve ajitasyon özgürlüğünü yasaklıyorlar, işçilerin devrimci fikirlerin etki alanına çekilmesine engel oluyorlar. Devrime olan inançlarını yitirmiş yapıların ve kişiliklerin, devrimci fikirlerin tartışıldığı bir ortamdan çekinmeleri anlaşılır birşeydir.

lesiyle kurtarılmıştır. Bunun üzerine polis işçilere saldırmış, işçiler de karşılık vermiştir. 10.00-10.30 arası süren çatışma 5 civarında polis ve işçinin yaralanmasına yolaçmıştır. Burada işçiler kararlılıkla karşılık vererek polisleri karşı kaldırıma kadar geriletebilmişler, ancak aramızdaki uzlaşmacıların yüzünden geri çekilmek durumunda kalmışlardır. Her iki çatışmada da işçilerin militan tavrı ve kararlılığı övgüye değerdir. İşçiler önderlik edildiğinde neler yapabileceklerin ipuçlarını vermişlerdir bu çatışmalarda.

Ancak Cuma günü bu çatışmaya sendikacıların sebep olması düşündürücüdür. Kitleyi getiren ve harekete geçiren devrimciler olduğu unutulmamakla birlikte, sendika esasında burada direnişi tamamen bitirme noktasına getirmeye çalışmış, ancak işçilerin kararlılığı bu oyunu bozmuştur. Sendikacıların hem kitleyi oraya götürme çabası içinde ve hem de "bırakın otobüsler çıksın" tavrı içinde olmaları, onların art niyetli olduklarının açık kanıtlarıdır. Çatışma sonrası polis çekilmiş, jandarma barikatı konulmuştur. Gebze direniş boyunca olağanüstü hali yaşamış olmasına rağmen, Cuma günü tedbirler iki katına çıkarılmıştır. İstanbul ve İzmit polisinin yanısıra Bolu'dan da takviye polis getirtilmiştir. Cuma çatışması, dost düşman tüm güçleri Gebze'ye yöneltmiştir. İşçiler, emekçiler, sendikacılar ve nihayet medya, çatışma sonrası Gebze'nin görüntüleri olmuşlardır. ATV canlı yayın yapmış, bir çok basın organı haberi geçmek zorunda kalmıştır.

Burjuvazi işçi sınıfından nasıl korktuğunu, Gebze direnişinde açığa vurmuştur. Küçük çaplı bir çatışma, binlerce kişilik gücünü yığmasına yetmiştir. Bu tür direnişleri ülke sathına yaymak, düzeni kökünden sarsmanın en etkili yoludur.

Gebze'den Ekimciler

Suntekstil'de sendikalaşma deneyimi

Merter'de 600 işçinin çalıştığı Suntekstil'de yaklaşık bir yıl sendikalaşma çalışması yürütüldü. Bu faaliyete önderlik eden yapılar, sendikalizmle malül olduklan için, örgütlenen işçileri politikleştirmek çabası ortaya koymadılar. Düzenin işçi sınıfını sendikasızlaştırma ve örgütsüzleştirme politikaları teşhir edilmedi, sömürü düzeninin devamı için attığı adımlar kavratılamadı. Politik bir güç olarak örgütlenmiş sermaye sınıfına karşı politik bir sınıf hareketinin gerekliliği anlatılmadı. Özellikle çok ağır sömürü koşullan ile yüzyüze olan tekstil işkolunda sendikanın kabul ettirilebilmesi için militan bir mücadele çizgisi izlenmesi gerektiği, ancak bu tarz bir mücadelenin kazanımlarla sonuçlanabileceği bilince çıkartılmadı. Sendikalaşma mücadelesinde önlerine dikilecek hukuki ve fiili engelleri aşmanın yol ve yöntemlerini tartışan bir çalışma yürütülmedi.

Bütün bu zaaflara rağmen, içeriği yanlış da olsa, etkin bir kitle çalışması yürütüldü. Özellikle işten atılmalar üzerine başlatılan eylemlerde %100'lük bir katılım gerçekleştirildi. Patron böyle bir örgütlülük karşısında sendika ile görüşme masasına oturmak zorunda kaldı. Fakat işverene adım attırmak zorunda bırakan eylemlilik, sendikacıların uzlaşma siyaseti uğruna sona erdirildi. İşverene, sendika yasal bir statü kazanana kadar üretimin eski tarzda süreceği, işçilerin eski çalışma koşulları altında üstelik daha fazla ve kaliteli üretim yapacağı sözü verildi. Eylemlilikleri esnasında kendi güçlerinin bilincine varan işçilerden, işverenin dayattığı çalışma koşullanna eskisi gibi uymasını istemek uzlaşmacı reformist anlayışlara yakışırdı ancak. Nitekim işveren dört günlük 16-17 saatlik çalışma programını uygulamaya kalkışınca, işçilerin yoğun bir tepkisi ile karşılaştı. Sendikacılar işverene çalışma programının değiştirilmesi talebini iletmek zorunda kaldılar. Diğer yandan da işçilerden kendi denetimleri dışında eylemlilik geliştirmemesini istediler. Bunun "sendikanın işçiler üzerinde etkisi yok" denilerek işverenle görüşmelerin kesilmesine yolaçacağı propagandası yaptılar.

Gerçekte ise, sendikalann işçileri denetleyen, onlann tepkilerini yumuşatan örgütler değil, onlann taleplerini işverene ileten ve kabul ettirmek için eylemler organize eden örgütler olması gerektiği unutturulmaya çalışıldı. "Çağdaş sendikal anlayış"ın gereği olan, "işçileri en iyi biz denetleyebiliriz, işverenler bu işi bize bırakın" mesajı verilmek istendi. Fakat panikleyen işveren sorunu kendi tarzında çözme çabasından vazgeçmedi. Yoğun çalışma bahanesiyle pazar mesaisine çağırdığı 30 işçiyi, "yavaş çalışıyorlardı, çift mesai verdiğim için evlerine göndermek istedim" diyerek atma teşebbüsünde bulundu. Bunu öğrenen tüm bölümler üretimi durdurdular. Sendikacılann gelip işçileri ikna etmesinden sonra üretime devam edildi. Sendikacılann işyerindeki işçileri daha kolay denetlemelerine imkan tanıyacak olan dört işçi ertesi gün işe geri alındı. Bir kez daha işverenin

dayattığı çalışma koşullarına sabırla uymak gerektiği, bunun tersi çalışmaların sendikalaşmayı engelleyeceği propagandası yapıldı.

Bütün bu süreçte, işyerindeki komünistler, işverenin oyalayıcı, sendikacıların uzlaşmacı davranışlarını teşhir etmeye çalıştılar. Sendikal mücadeleyi tümüyle reddeden sol sekter yaklaşımlarla da aynm çizgilerini çektiler. En geniş işçi kitlesini örgütlemenin ve devrimcileştirmenin araçlarından biri olarak sendikal mücadelenin imkanlarını en iyi şekilde değerlendirme çabası içine girdiler.

Suntekstil'de kazanılacak sendikalaşma hakkının tüm işçiler için bir mevzi olacağını, fakat bu arada işverenin her türlü engelleme ve oyununa karşı uyanık olunması gerektiğini ısrarla vurguladılar.

Bu aşamadan sonra, işveren bilmelidir ki, sendika tanınmazsa, atılan işçilerin tümü geri alınmazsa, çalışma koşulları düzeltilip fazla mesailer kaldırılmazsa, yemeğinden tuvaletine kadar insani bir çalışma ortamı yaratılmazsa, Suntektil işçisi üretim yapmayacaktır. Sendikacılar ve reformist anlayışlar da şunu iyi bilmelidirler. İşçilerin en acil taleplerini işverene kabul ettirmeye çalışmak yerine, işverenin bahanelerini gerekçe göstererek uzlaşma yolunu tutan sendikacılara işçiler gereken cevabı verecektir. Artık işçilerin işverenler için yapacakları bir fedakarlık yoktur. Fedakarlık yapma sırası işveren gelmiştir. İşçi sınıfının mücadelesi onları tatlı karlarından, fabrikalanndaki iktidarlarından fedakarlık yapmak zorunda bırakacaktır.

Yaşasın Suntekstil direnişi!

Bir Suntekstil işçisi

SUNTEKSTİL'de son gelişmeler

İşverenin, sendikayı fiili olarak tanıdığını ve protokol imzalayacağını açıklaması ile mücadelede yeni bir süreç başladı. Bu gelişmeyi kendi içinde değerendirdiğimizde bir kazanım olarak görebiliriz. Zaten sendika yöneticilerinin ve onların arkasına takılan devrimci demokratlann yaptığı da budur. Fakat, düzenin içinde bulunduğu kritik dönem, işçi hareketinin politikleşme eğilimi vb. değerlendirmeler ışığında konuyu ele aldığımızda daha nesnel bir bakışaçısına ulaşmış oluruz. İşyerinin kendi içindeki ekonomik durumu belli bir aşamadan sonra düzenin ekonomik durumu ile etkileşim içindedir. İfade edildiği gibi, yoğun bir üretim talebinin baskısı ile sendikayı kabul etmesi, atılan arkadaşlan geri işe alması önemli başarıdır, fakat herşeyin yolunda olduğunu göstermez. Çünkü, Rıdvan Budak'ın yaptığı konuşmanın içeriği, işverene vermek istediği mesaj çok açık olarak, sendikanın işverenin de çıkarlarını gözetip, işçileri daha verimli ve disiplinli çalışmaya çağırıyordu. Yani DİSK'in "çağdaş sendikacılık anlayışı" burada da karşımıza çıkıyordu. Çıplak sömürünün risklerini sıralayıp, kendi denetimleri ile örtülü daha ince sömürü yöntemleri ile işverenlerden kabul görmek istiyorlardı.

Asıl dikkat çekici olan, Gebze'de olduğu gibi burada da sendikacıların bu oyunlarına alet olmaya can atan irili ufaklı devrimci demokrat siyasetlerin izledikleri politikaların benzerliği idi. Bunlarda, işçilerin geriliğinden dem vurarak, ileri eylemlere karşı çıktılar, işvereni diyalog yoluyla ikna etmek varken neden eyleme başvurup onu ürkütelim dediler. Devrimci bir misyon ve hazırlığın gerektirdiği görev ve sorumlulukları kavramanın çok uzağında olan bu gruplar, işyeri temsilciliğini ele geçirmeyi daha fazla önemsiyorlar.

Son olarak, geçmişte sınıfın ekonomik mücadelesinde önemli kazanımlar sağlamış olan DİSK yeni dönemde bunu bile yerine getirmekten uzak duracağını gösteriyor. DİSK genel başkanlığına soyunan Rıdvan Budak sermaye düzeni ile uyumlu, uzlaşma içinde olacaklarını açıkça ifade ediyor.

İşçi sınıfı politikleştikçe ve komünist önderliği ile buluştukça bu tür tortulan kaldırıp atmak mümkün olacaktır. Bu doğrultuda sorumluluklarının gereğini yerine getirmeyenler de sınıfa ihanet içinde olacaklar ve gerekli cevabı alacaklardır.

Yaşasın devrim, yaşasın sosyalizm!

Düzenin çok yönlü hazırlıkları

Reformist engeller ve tuzaklar

Her iki devrimci yükselişi de karşı-devrimle karşılayan ve ezen Türk burjuvazisi sınıf mücadelesi alanında bir hayli deneyim kazanmıştır. Kapitalist ekonominin köklü ve çözümsüz sorunlarının, bunun yaratacağı sosyal-siyasal sonuçların en iyi o farkındadır. Uzun bir dönemdir hazırlıklarını buna göre ve çok yönlü olarak yapmaktadır.

Bugün ilki açılmış bulunan ekonomik saldırı paketlerinin siyasal plandaki karşılığının daha çok şiddet, daha çok baskı ve terör olacağı bilinen bir gerçektir. Bu burjuvazi açısından bir tercih sorunu değildir. Düzenin krizi kendisini öylesine sarsıcı bir biçimde ortaya koymaktadır ki, gelinen noktada kitleleri oyalamak, aldatmak, olağan yöntemlerle düzen sınırları içinde tutmak çok büyük güçlükler taşımaktadır. Paketin açılmasının ardından sokaklara taşan öfke bugün geçici bir süre için de olsa yatıştırılmış ve işçi sınıfı ve emekçi kitleler bekleme tavrına itilmiştir. Fakat burjuvazi bunun uzun sürmeyeceğini, daha çok açlığa, daha çok sefalete ve nihayet kitlesel olarak işsizliğe itilen emekçi yığınların çok daha güçlü bir biçimde yeniden sokakları dolduracağını biliyor. Düzenin esneme ve taviz verme olanaklarını hemen neredeyse tümden yitirdiği, manevra alanın çok büyük ölçüde daraldığı bugünkü koşullarda, onun baskı ve şiddetin bir kez daha temel politika olarak gündeme getirmesinde anlaşılmayacak bir şey yok. Devlet bütçesinin neredeyse yarısının ordu, polis, MİT vb. aygıtların tahkim edilmesine ayrılması boşuna değildir. Böylesi dönemlerde devlet gerçek kimliğini ve zora dayalı niteliğini daha açık sergilemek zorunda kalacaktır.

Fakat toplumsal-siyasal mücadelede hiçbir zaman zor tek başına ve çıplak bir biçimde dayatılmaz. Zira hiçbir toplum yalnızca zora dayalı politikalarla uzun bir dönem baskı altında tutulamaz. Burjuvazi bunun bilincindedir. Bunun için bir yandan baskı ve teröre meşruiyet kılıfları giydirilmeye çalışılır. 12 Eylül'de "sağ-sol çatışması" demagojik propagandası ile yapılan bu olmuştur. Öte yandan da şiddet politikalarını tamamlayan ve onun uygulanmasını kolaylaştıran çok değişik yol, yöntem ve araçlara başvurulur. Kitleleri aldatacak, vaadlerle oyalayacak, öfkesini dizginleyecek ve nihayet baskı ve sömürünün düzenden değil de kötü politikalardan kaynaklandığı propagandasıyla kitlelerin hedefini şaşırtacak sahte politik alternatifler yaratılır.

Bugüne kadar bizzat devlet eliyle beslenip büyütülen RP'nin yerine getirdiği misyon herkesce bilinmektedir. Fakat düzenin aynı zamanda sahte bir sol reformist alternatife ihtiyacı vardır. İşte bugün sosyal-demokrasiyi diriltme çabaları ile Türk-İş'in "işçi partisi" girişimi tam da bu çerçevede gündeme getirilmektedir. Her biri kendi cephesinden farklı bir misyonu yerine getirecektir.

SHP bugün büyük bir çöküntü yaşamış, kitle tabanını önemli ölçüde yitirmiş bulunmaktadır. Fakat bu hiç bir biçimde burjuva reformizminin etki alanının daraldığı anlamına gelmemektedir. Zira burjuva reformizminin kitleler üzerindeki ideolojik-siyasal etkisi SHP'nin çok ötesindedir. O davranış ve düşünüş tarzı olarak kitleler üzerine adeta nüfuz etmiş, bugüne kadar devrimci bir işçi hareketinin gelişmesini zaafa uğratan en önemli olgulardan biri olagelmiştir.

SHP iktidar partisi olarak sosyal demagojiyi etkili bir biçimde kullanma olanaklarından önemli ölçüde "yoksun" kalmış, baskı ve sömürü politikalarının bizzat icraatçısı olarak önemli bir güç kaybı yaşamıştır. Fakat bir hayli yıpranmış bulunan bugünkü koalisyonun ömrü sayılıdır. Burjuva düzen çoktan yeni arayışlar içine girmiş bulunmaktadır. İşte bu yeni döneme SHP, bizzat düzen tarafından, etkin bir muhalefet partisi olarak hazırlanmak istenmektedir. Bugün sosyal-demokrasiyi birleştirme, böylece ona güç kazandırma çabalarında ifadesini bulmaktadır bu.

Zira özellikle burjuva düzenin büyük bir çıkmaza girdiği, çelişkilerin alabildiğince keskinleştiği böylesi bunalım dönemlerinde sosyal-demokrasinin/burjuva reformizminin yerine getireceği çok önemli geleneksel bir misyon vardır. Devrime akacak güçleri düzen içi kanallara çekmek. Nitekim kendisine ihtiyaç duyulduğu dönemlerde bu misyonun hakkını fazlasıyla vermiş, sermaye düzenine paha biçilmez hizmetlerde bulunmuştur. Baskı, sömürü ve şiddet politikalarının bunalttığı kitlelerin biriken hoşnutsuzluğunu ve tepkisini dizginlemek, parlamenter kanallara çekerek düzeniçinde eritmek konusunda

bir hayli başarılı olmuştur. Bugün bunun imkanları geçmişe nazaran daralmış olsa bile tümüyle tükenmemiştir. Sosyal-demokrasinin bugünkü zayıflığı bu konuda bir yanılsamaya yolaçmamalıdır. Özellikle devrimci hareketin zayıflığının sürdüğü ve önemli bir bölümüne egemen reformist eğilimin aşılamadığı koşullarda, o bu rolünü belli sınırlar içinde de olsa yine oynayacaktır. Devrimci bir sınıf hareketi yaratmanın önündeki engellerden biri olmayı sürdürecektir.

Türk-İş bürokratları eliyle kurulması planlanan "işçi partisi" girişimi ile de aynı hain gerici rol bir başka cepheden oynatılmak istenmektedir. Sendikalara siyasal faaliyetleri yasaklayan Anayasa maddesinin yapılmak istenen değişiklikler içinde yeralması, Türk-İş'te yaşanan "değişim" bu planlardan bağımsız değildir. Sendika bürokratları bugüne dek burjuva düzenin temellerini korumak konusunda hiçbir "fedakarlık"tan kaçınmamışlardır. Düzenin işçi sınıfına en yoğun saldırdığı dönemlerde, işçi sınıfını aldatarak, oyalayarak, öfkesini ve tepkisini geri eylemler içinde boğarak tam bir düzen partisi bilinciyle davranmışlardır. Burjuvaziye hizmette hiç bir sınır tanımamış, 12 Eylül cuntasına bakan vermek iğrençliğini bile göstermişlerdir.

Bugün ise daha sinsi bir role soyunuyorlar. Burjuva partilerinin itibarlarını ve inandırıcılıklarını yitirdiği, kitlelerin düzen partilerinden kopma sürecine girdiği bir dönemde "işçi" sıfatı taşıyan bir parti aracılığıyla bir kez daha kitlelerin hedefini şaşırtmak, bilinçlerini bulandırmak istiyorlar.

Bu sözde "işçi" partisi aracılığıyla, düzen partilerinden tümüyle umudunu kesen sınıfın belli kesimleri belli bir süre için de olsa denetim altına alınabilirse, bu burjuvazi açısından denenmeye değer siyasal alternatiflerden biri olacaktır.

* * *

Düzen içi reformist tuzaklardan bir diğeri ise İşçi Partisi'dir. Onun burjuva düzene sunduğu ve sunacağı hizmet kuşkusuz daha dolaylıdır. Onlar bugün, üstelik burjuva düzenin hemen her cephede döküldüğü bir dönemde, liberal reformist politika ve pratikleriyle düzene nesnel olarak soldan destek sunmaktadırlar. İdeolojik planda tükenen Kemalizmin yeniden diriltme çabalarında,hain sendika bürokrasisine sunulan destekte, düzenin alameti farikası olan gerici "değer"lerine sarılmakta, devrimcilere saldırmakta, PKK'ya düşmanlıkta vb. ifadesini bulmaktadır bu. Geçmişi kirli bu çevrenin 12 Eylül sonrasında çizmeye çalıştığı yeni görüntü, mücadelenin yükselmeye başlamasıyla birlikte hızla aşınmış, liberal reformist yüzü son derece kaba bir biçimde sırıtmaya başlamıştır. Buna rağmen, reformizmin kitleler üzerindeki etkinliği düşünüldüğünde, işçi sınıfının belli bir kesimini de olsa düzeniçi mücadele kanallarında tutma doğrultusunda oynayacağı bir rol düşecektir ona her zaman. Burjuvazi onun bu nesnel konumunu hesaba katacak ve bundan yararlanmaya çalışacaktır. Özellikle "sol" görünümüyle, sınıf hareketini düzen dışı devrimci bir mecraya taşımanın ayakbağlarından biri olma işlevini yerine getirecektir.

BSA türünden sosyal reformizmin yeni temsilcilerine gelince. Söylemde dile gelen ne olursa olsun, onlar da nesnel olarak aynı misyonun temsilcileridir. Daha çok 12 Eylül'ün yorduğu, enerjisini tükettiği ve inanç erozyonuna uğrattığı kesimlerin toplanma merkezleridir. Oysa bugün hala Türkiye'de geçmiş mücadelenin biriktirdiği önemli bir devrimci potansiyel vardır. Bu potansiyeli devrimci bir temelde etkilemek ve ileri çekmek yerine, onu burjuva reformizminin etki alanında tutmaya hizmet edeceklerdir.

Düzen karşısında devrimci bir konumlanış yeteneğinden, ona karşı cepheden mücadele yürütme gücü ve kararlılığından yoksunluğun ürünü bu tür açık parti girişimlerinin reformizm üretmesi kaçınılmazdır. Zira bu ne bir niyet ne de bir tercih sorunudur. Devrimci politika ve pratik kendisine uygun araçlarla yapılır. Buna uygun bir ideolojik-siyasal perspektife, programa, örgüte, taktiklere vb. sahip olunmadığı koşullarda, burjuva legalitesi içine reformizm üretmeden sığmak mümkün değildir. "Sosyalist" etiketli reformizm de, düzen içine açılan bir kanal olarak, burjuva düzenin önümüzdeki dönemdeki ihtiyaçlarına kendi cephesinden nesnel olarak karşılık düşecektir.

Zira düzen açısından reformizin rengi ya da etiketi hiç önemli değildir. Onun için önemli olan devrimci gelişmenin boğulmasıdır. İster nesnel konumuyla isterse doğrudan, buna hizmet edecek her siyasal alternatifi gözetecek ve bunlardan yararlanmaya çalışacaktır.

* * *

Düzen cephesi kendi zayıflıklarının bilincindedir. Burjuvazi bugünkü krizin devrimci bir bunalımın maddi zemini olduğunu biliyor ve uzun bir dönemdir bunun önünü kesebilmenin hazırlıklarını yapıyor.

Devrim cephesi için ise aynı şeyi söylemek mümkün değil. Burjuva düzenin temellerinden çatırdadığı, devrimci olanakların görülmemiş bir

biçimde genişlediği bir dönemde, "demokratizm" illeti bir kez daha ayaklarına dolanıyor. Yeni bir devrimci yükselişin uç verdiği, üstelik bu kez mücadelenin en ön cephesini işçi sınıfının tuttuğu bir dönemde, "siyasal demokrasiyi kazanmak", "demokratik hak ve özgürlük"ler mücadelesi vermek adına nesnel olarak burjuva reformizminin yedeğine düşülüyor. Politik mücadele ve taktikler alanında kendini son derece çarpıcı bir biçimde ortaya koyan bir olgudur bu.

Bugün işçi sınıfı yasal sınırları aşma konusunda önemli bir mesafe kaydetmiş olmakla birlikte mücadelenin halen "barışçıl" bir çerçevede seyretmesi, reformist ideolojinin sınıf üzerindeki güçlü etkisi ile doğrudan bağlantılıdır. İşçi hareketinin gelişmesini zaafa uğratan son derece önemli bir olgudur bu. Devrimci hareket ise reformizmin işçi sınıfının bilinci üzerindeki tahrip edici etkisine karşı etkili bir mücadele yürütmek bir yana, politikaları, taktikleri ve şiarlarıyla bu etkiye soldan güç katmaktadır. Kimileri bu doğrultuda geçmişe nazaran oldukça önemli bir mesafe de kaydetmiş bulunuyorlar. Kitlelerin en geri istemlerini bayraklaştırarak onu temel şiar haline getiriyorlar. Örneğin "İş, ekmek, özgürlük!" sloganı bunun en kaba ama en çarpıcı örneğidir.

Devrimci hareketi burjuva-demokratik görüşlerin tuzağına düşüren, onun demokrasi mücadelesine yaklaşımıdır. Burjuva bir toplumda demokrasiyi program edinmenin doğal bir sonucudur bu. Politik mücadelede ve taktikler alanında burjuva reformizminin yedeğine düşmek kaçınılmaz bir sonuç olarak yaşanmaktadır. Hem emek-sermaye çelişkisini temel çelişki kabul etmek, hem de demokrasiyi programlaştırmak yalnızca saçmalık değil, kimi zaman en uç noktalara varabilen bir reformizm üretmektedir. Bu programatik çerçeve devrim reform ilişkisinin çarpık kavranışıyla da birleşince, iktidar perspektifi tümden yitirilmektedir. Bugün '80 öncesinde öne çıkarılan devrimci demokratik halk iktidarı vb. vurguların da gerisine düşülmesi bundandır. Zira burjuva bir toplumda demokrasiyi elde etme/siyasal özgürlükleri kazanmayı hedefleyen bir mücadele, halkçı ideolojik platformun burjuva reformizmine açtığı kapılar iyice aralamakta, ayrım çizgilerini büsbütün belirsizleştirmektedir.

Oysa demokrasi şiarını ilk kez yükselten burjuvazidir. Demokrasinin burjuva içeriği bir kez unutuldu mu, bu kaygan zeminin her adımda reformizm üretmesi kaçınılmaz olmaktadır. Sistem içine sığan bir siyasal demokrasi mücadelesi sınıfı geri görevlere mahkum etmekte, iktidar hedefini kararmakta, böylece burjuva reformizmine geniş bir etkinlik alanı açmaktadır.

Öte yandan azgın terör dönemleri devrim/karşı-devrim saflaşmasını hızlandırır. Devrim/düzen karşıtlığı açık ifadeler kazanır. Saflar belirginleşir. Reformizm ile devrim arasında bir ateş hattı oluşur. İdeolojik belirsizlik ve karmaşa koşullarında orta yerde durmak çok büyük güçlükler taşır. Ya kendini her alanda donatarak burjuva düzene karşı cepheden savaşırsın. Ya da düzen içine sığan bir mücadele perspektifiyle reformizminin devrimci hareket içindeki temsilcileri haline gelirsin. Burada öznel niyetlerin hiç bir önemi yoktur. Nesnel olarak oynanacak rol budur. Nitekim devrimci-demokrat hareketin bir bölümü karşı-devrimin baskısıyla bugün kelimenin gerçek anlamında reformist demokratlar haline gelmiştir. Fakat onları ezen yalnızca karşı-devrimin şiddeti değildir, daha önemlisi yaşadıkları ideolojik çöküştür. Zira demokrasi ve bağımsızlık perspektifinin burjuva reformizmine açtığı alan böylesi dönemlerde hızla genişlemektedir. Dev-Yol, Kurtuluş gibilerinin şahsında bu son derece açık ifadeler kazanmıştır. Bugün bu doğrultuda hızla yol alan başkaları da var.

Dün Kağıthane'de, bugün Gebze'de yaşananlar burjuva reformizminin devrimci hareket üzerindeki etkisinin boyutlarını ve sonuçlarını sergilemesi bakımından son derece anlamlıdır. Uzun bir dönemdir devrimci hareketin kaybettiği kan burjuva reformizminin damarlarını beslemektedir. Bunlar işçi hareketinin önüne geçerek onu dizginlemede, yolunu şaşırtmada, mücadeleyi düzen sınırlarına çekmede önemli bir rol oynamaktadırlar. Komünistler çok erken bir tarihte SHP solculuğuna işaret etmişler ve bunun hangi zemin üzerinde yeşerdiğini irdelemişlerdir. Bir türlü aşılamayan "demokratizm", reformizme devrimci hareket içinde yaşam alanı açan asıl zayıflık olagelmiştir. '80 öncesinde sosyal-demokrasinin şiarlarıyla devrimci demokrasinin bir kısım şiarlarının üst üste düşmesi bunun bir sonucudur. Son derece belirsiz, düzen içine sığan bir demokrasi mücadelesi, karşı-devrimin de baskısıyla, en bayağı ve kaba bir reformizme evrilmiştir. Bunun bir sonucu olarak geçmiş dönemin pek çok kadrosu ve taraftarı yeni dönemin burjuva liberalleri olarak sosyal-demokrasiye hediye edilmiştir. Devrimci hareket bu alandaki zaaflarıyla hesaplaşamadığı sürece, hem burjuva reformizmine kan taşımaya ve hem de devrimci bir sınıf hareketinin gelişmesini zaafa uğratmaya devam edecektir.

Belediyelerde işçi kıyımı ve görevler

27 Mart yerel seçimleri sonrası 10 bine yakın belediye işçisi ve kamu çalışanının işine son verildi. Bu işten atmalara karşı Gebze ve Adana anakent belediyelerinin direnişleri dışında kararlı ve militan bir karşı koyuş gerçekleşemedi. Bugün her iki direniş de sürmekle birlikte bir dizi zaafı içeriyor.

Son 2-3 yıldır düzenin özelleştirme saldırısı çerçevesinde belediyelerin çöp toplama, ulaşım vb. birimlerinin özelleştirilmesi, taşeron firmalara devredilmesi gündemde. İstanbul Belediyesi işçilerinin, '92 yılındaki grevde, en önemli taleplerinden birisi özelleştirme girişimlerinin durdurulması olmuştu. Kartal işçilerinin direnişi, İzmir Belediyesi işçilerinin uzun yürüyüşü ve en son Kağıthane direnişi, bir dizi olumsuzluklarına karşın, bu saldırıya karşı bir barikat oluşturabilmişti.

Yerel seçimler öncesinde istisnasız tüm partilerin başkan adayları, işbaşına geldiklerinde, belediye hizmetlerini özel şirketlere devredecekleri yolunda propaganda yaptılar. Tartıştıkları nokta ise, "kimin özelleştirmeyi daha iyi yapabileceği" doğrultusunda idi. SHP'nin "solcu" adayı Zülfü Livaneli'nin "solcu" programı baştan aşağı özelleştirme planları ile doluydu. Tüm adaylar ayrıca belediyelerde "işe yaramadığı tespit edilen" çalışanların işten çıkarılıcağını önden ilan ediyorlardı. Kısacası seçim sonrasında büyük bir kıyım bekleniyordu. Sermayenin sözcüleri işten atacaklarını söylediler, şimdi de icraatlarını gerçekleştiriyorlar.

Burjuva medya bilinçli bir biçimde yalnızca RP'nin yönetimde olduğu belediyelerdeki işçi kıyımını öne çıkartıyor. İşin kötüsü bazı devrimci yayın organlarının da aynı oltaya takılmaları, RP'li belediyelerle düzen arasındaki ilişkiyi gözden kaçırabilmeleridir. Oysa diğer düzen partilerinin belediye başkanları gibi RP'li belediye başkanları da sermayenin direktifleri doğrultusunda işçi kıyımlarını gerçekleştirmektedirler.

27 Mart'tan bu yana ANAP'ın yönetimde olduğu belediyelerde tensikata uğrayan işçi sayısı 3.500'dür. RP'li belediye başkanlarının çıkardığı işçi sayısı 3.300 dür. SHP ise 650 işçinin işine son verdiğini söylüyor. RP'nin tek farkı kamu çalışanlarının işine son vermesidir.

Belediyelerde geçmişten bu yana devrimci grupların belli bir etkinliği bulunmaktadır. Nitekim sermaye çevreleri zaman zaman "belediyeleri örgütlerden temizleme" amacıyla da kıyımlar gerçekleştirmektedir. Ancak nedenleri ne olursa olsun, belediyelerde yerleşmiş bir direniş geleneğinin varlığı tartışmasızdır.

Belediye işçilerinin direnişlerinin belediyelerin konumlanışlarından dolayı kentin merkezinde ve yaygın olması, etkisinin dolaysız olarak halka hemen yansıması vb., sermayenin belediye işçilerinin direniş geleneklerini kırmak için özel bir çaba harcamasına yol açmaktadır. Ancak ne yazık ki, belediye işçileri bu saldırılar karşısında uyanık ve bilinçli davranamadıkları için parçalanmakta ve örgütsüzleşmektedirler.

Belediye-İş'in işçilerin nezdinde iyice teşhir olması nedeniyle, sermaye DİSK'e bağlı Genel-İş'i ortaya sürdü. Bazı sol grupların ve onların taraftarlarının da desteğiyle Genel-İş bazı yerlerde örgütlendi. Sonuç olarak tuzak bir gündemle işçiler, DİSK Türk-İş ikilemine sokuldular. Aylarca süren tartışmalar sonuçsuz kaldı. Dahası yetki karmaşası ve bunların ortaya çıkardığı hukuksal sorunlar nedeniyle bazı sendikal haklar kullanılamaz hale geldi. İşçiler bu yeni saldırılara hazırlıksız yakalandılar. Genel-İş'in biricik hedefinin tek başına yetki almak, Belediye-İş'inki de egemenliğini kimseye kaptırmamak olduğu açıkken, ne yazık ki, "devrimciler" bu kısır çekişmeye çanak tutuyorlar.

Kıyımların ardından yükselen direnişler saman alevi gibi parlayıp sönüyor. Sendikanın inisiyatifinde gelişen bu direnişler çoğunlukla yenilgiyle sonuçlanıyor. Oysa belediye işçileri daha seçim öncesinden kıyımın gerçekleşeceğini biliyorlardı. Direnişteki tavırlarıyla da mücadeleye istekli olduklarını gösteriyorlar. Ancak ihtilalci politik bir önderlikten yoksunluk, direnişlerinin sendikaların güdümünde başarısızlıkla sonuçlanmasına neden olmaktadır. Bazı sol grupların varlık gösterdiği kimi birimlerde ise günü kurtarma hesabıyla davranılmakta, sonuçta dizginler sendikaya kaptırılmaktadır.

Tüm bu gerçekler ışığında komünistlere, devrimcilere ve öncü işçilere düşen görevler var. Tüm işyerlerinde vakit geçirilmeksizin işyeri komiteleri oluşturulmalı, buralara öncü militan işçiler seçilmelidir. Komitelerin politik grupların kısır çekişme alanları haline getirilmesine izin verilmemelidir.

İnisiyatif ele geçirilmeli, sendikaların direnişin önüne barikat olmasına fırsat tanınmamalıdır.

Komitelerin düzen partilerinin birbirlerine sataşmalarının aracı haline getirilmesine engel olunmalıdır. Bunun için öncelikle mücadele "iş, ekmek" darlığından çıkarılarak politik taleplerle bütünleştirilmelidir. Ekonomik krizin, işsizliğin, özelleştirmenin, Kürdistan'daki kirli savaşın ve en önemlisi kapitalist düzenin işçiler ve emekçiler için ne anlama geldiği onlara kavratılmalıdır.

İşçiler kamu çalışanlarının da aktif desteğini almaya çalışmalı, bunun için ortak komiteleşmeye gitmelidirler.

İşyeri komiteleri çevre belediyeler ve fabrikalarla ilişkiler kurmalı, genel grev-genel direnişin örgütlenmesinde bir araç olma işlevi yüklenmelidir.

Son olarak, devrimci gruplar ve onların belediyelerdeki taraftarları eğer bir direniş ateşi yakmak istiyorlarsa, kendi taraftarlarının katıldığı direnişleri abartarak sendiklarm kuyruğunda gitmekten vazgeçmelidirler. Sermayenin topyekün saldırısına karşı topyekün bir mücadele ile karşılık verilecekse, bunun için gerekli olan kimin kendi adamının daha çok olduğu üzerine rekabete girmek değil, böylesi bir direnişi başlatacak örgütlülüğü yaratmaktır.

E. DENİZ

Kim kimin can damarı? İşçi sınıfı mı sermayenin, sermaye mi işçi sınıfının?

Türk-İş'in 18 Haziran'da Beykoz'da düzenlediği "miting"te konuşan bir işçi; "Beykoz Deri Kundura Beykoz'un can damarıdır. Can damarımızı kesmek istiyorlar, bizi öldürmek istiyorlar!" diyordu.

Bu konuşmadaki akılalmaz mantık, reformist politikaların işçi sınıfının bilincinde yarattığı tahribata çarpıcı bir örnektir. Bir kapitalist işletme olan Beykoz Kundura gerçekten işçilerin can damarı mıdır? Yoksa onları iliğine dek sömürerek canını emen, kanını kurutan bir kene mi? Ya da, kapitalistler tarafından işçilere empoze edildiği gibi, kapitalistler olmazsa işçi sınıfı işsiz ve aç mı kalır?

Kapitalist düzende işçi sınıfı burjuvazi tarafından azgınca ve acımasızca sömürülmekte, asalak bir sınıf /burjuvazi tarafından iliği ve kanı kurutulmaktadır. Bütün kapitalist işletmelerde olduğu gibi KİT'lerde de devlet, onyıllar boyunca işçileri amansızca sömürmüştür, sömürmeye devam etmektedir. Beykoz Deri Kundura Beykoz'un candamarı değil, tersine kanını biteviye çekerek kapitalistlere aktaran bir araç olmuştur.

Türkiye işçi sınıfı özelleştirme olayına, elinden elma şekeri alınan bir çocuk gözüyle bakamaz. İşten çıkarma, taşeronlaştırma, sendikasızlaştırma vb. gibi özelleştirme de, düzeninin krizini işçi sınıfının sırtına kolayca yükleyebilmenin yöntemlerinden biridir. Devlet tekellerinin burjuvaziye peşkeş çekilmesiyle özel tekellerin palazlanması sağlanırken, işçi sınıfının işsizleşmesi, senidikasızlaşması, yılların mücadelesiyle kazandığı ekonomik ve sosyal haklardan bir çırpıda yoksun bırakılması, kısacası sefalet çukuruna sürüklenmesi sonucunu yaratacaktır. İşçiler, kendilerini iliklerine dek sömüren kapitalizm ayakta kaldığı sürece, ne özelleştirmelerden ne de yaratacağı sonuçlardan kurtulabileceklerdir.

Kapitalizm bir kader değil, tarihsel bir olgudur. Bütün tarihsel olgular gibi günü geldiğinde geçmişe gömülecektir. Gününün gelmesi ise "mezar kazıcısı" proletaryanın onu çöplüğe atacak sınıf bilincine ulaşmasıyla mümkündür. Türkiye işçi sınıfı kapitalizmin, özelleştirmeler gibi, bazı kötü sonuçlarını ortadan kaldırma hayalinin peşini bırakmalı, kapitalizmi bütün kötü sonuçlarıyla tarih sahnesinden silecek devrimci eylemine girişmelidir. Bu, kapitalist üretim ve paylaşım tarzını, giderek sınıf farklılıklarını yok etmeyi amaçlayan, işçi sınıfının siyasi iktidarını kurma savaşıdır. Bu sosyalizm savaşıdır. Ve ancak işçi sınıfının sosyalist üretim ve yönetiminde, Beykoz Deri Kundura ve tüm modern sanayi işletmeleri, gerçekten işçi sınıfının ve emekçilerin can damarı olacaktır.

Gül KAYA

İşçi sınıfı ve tarih bilinci

İşçi sınıfı ve emekçi kitleler, kapitalist kölelikten kurtuluş mücadelelerini muzaffer kılabilmek için "egemen bilinç"ten tam bir kopuşu başarmak zorundadırlar. Zira işçi sınıfının tarihsel misyonunu kavrayabilmesi, tüm ezilenlere önderlik edebilmesi, egemen bilinçten her alanda kopuşabilmesiyle ve kendi bağımsız dünya görüşünü ve kavrayışını her alanda geliştirebilmesiyle mümkündür. Marksizm-Leninizm bu kopuşu başarmada bilimsel ve ideolojik bir yolgösteridir. Fakat onun genel bir yolgöstericiliğini kabul etmek yetmez, bunu hayatın her alanına uygulamak gerekir. Egemen bilinçle her alanda yaşanacak bir hesaplaşma ile sınıfın tarihsel misyonu ve devrim-iktidar arasındaki kopmaz ilişkiyi ise, ancak komünistler kavrayabilir ve bu görevi ancak onlar yerine getirebilirler.

Devrim ve iktidar yürüyüşü, egemen sınıfın bilincinden bugünü ve geleceğiyle bir kopuşmayı değil, aynı zamanda geçmiş bilincinden de bir kopuşmayı zorunlu kılar. Egemen sınıfın geçmişiyle hesaplaşmadan, işçi sınıfını bu temelde eğitmeden, ona gerçek bir sınıf bilinci kazandırmak mümkün değildir. Bugün derin bir krizin içinde kıvranan sermaye düzeni ve onun ikiyüzlü medyasının sınıf ve emekçilere saldırılarını hangi alanlardan yaptıklarına ve bu saldırıları meşru kılmak için hangi öğeleri öne çıkardıklarına bir göz atıldığında, geçmişle hesaplaşmanın ve sınıfı bu temelde bilinçlendirmenin önemi ve siyasal anlamı kendiliğinden anlaşılır.

Bugünün verilerinden saldırılarına meşruluk kazandıramayan sermaye geçmişe sarılıyor. Sınıf ve emekçiler üzerindeki egemenliğini geçmişten kavramaya ve bu zeminde meşrulaştırmaya çalışıyor. Onların sermayeden bağımsız bir tarih bilincine ve bilgisine sahip olamaması zayıflığını kullanıyor. Bugünün verilerinden kurulamayan toplumsal uzlaşma, tarihsel alandan kurulmaya, bugüne ve geleceğe taşınmaya çalışılıyor. '80 sonrasında ve özellikle de bugünlerde tarihin döne döne tartışılması bir rastlantı değildir. "Osmanlıda hep birarada, barış içinde yaşadık", "İstiklal savaşını birlikte yürüttük", "Kurtuluş savaşımız ve kurulan cumhuriyet diğer ulusların kurtuluş mücadelelerine örnek olmuş!", "her zor dönemden milletçe uzlaşarak, tek vücut olarak çıktık", "birliğimiz herşeyden önce geldi, zorlukları böyle aştık", "TBMM'de her kesim temsil ediliyordu", vb. vb...

Oysa sermaye ve emek cephesinin temelde ne ortak bir tarihi ve bilinci, ne de aynı amaç için yürüttükleri bir mücadele vardır. Burjuvazi kendi tarih bilincini ve deneyimlerini sınıfın ve emekçilerin de gerçekliği gibi göstermeye çalışıyor. Tarihsel planda bir kopuşmayı yaşayamadıklarından, onlara tam da bu alandan yükleniyor.

Sermaye düzeninin krizinin derinleştiği, sınıf mücadelesinin boyutlandığı her dönemde burjuvazi bu silaha sarılmış, bundan medet ummuştur. Ancak özellikle '80 sonrasında bu daha kapsamlı ve sistemli bir propaganda aracı olarak kullanmaktadır. Bununla amaçlanan, kendisinin ne kadar köklü ve güçlü bir egemenlik geleneğine sahip olduğunu gözler önüne sererek sınıf ve emekçiler üzerinde yılgınlık yaratmak değildir yalnızca. Daha önemlisi, sınıf ve emekçilerin sermayeden bağımsızlaşmalarının, ondan ayrı bir kimlik ve taraf olarak düşünmelerinin ve hareket etmelerinin önüne set çekilmeye çalışılmaktadır. Bunun için tarih burjuva düzenin her zaman başvurduğu bir silah olmuştur. Sınıf ve emekçilerin bu alandaki zayıflığı bunun kullanılmasını kolaylaştırmıştır.

Bugün işçi sınıfının ve emekçilerin sermayeye karşı mücadelesi barışçıl biçimlerde seyretmekte, reformizmin kitleler üzerindeki güçlü etkisi sürmekte, işçi hareketi düzene karşı güçlü bir muhalefet hareketi düzeyini aşamamaktadır. Bununla sınıf ve emekçilerin burjuvaziyle tarihsel alandan yaşayamadıkları kopuşma arasında sıkı bir ilişki vardır. İdeolojik planda bu kopuşmanın yaşanamamış olması, siyasal planda kapitalist egemenliği aşamamayı, sermaye düzeninin sınırları içinde kalmayı getiriyor. Siyasal sonuçları ise reformizme, pasifizme ve şovenizme geniş bir etki alanı oluyor.

Tarihsel ömrünü çoktan doldurmuş burjuvazinin tarihe yaslanarak, sınıflar mücadelesi tarihini çarpıtarak, tarihsel planda mevzi kazanma, bugünü ve geleceği kazanma politikası boşa çıkarılmalıdır. Bu, bugün sınıflar mücadelesinin zorunlu bir görevi haline gelmiştir. Devrimci hareketin bu konudaki zaafları ve zayıflıkları açıktır. Devrimci hareketin pek çok unsuru egemen tarih bilincinin ve ideolojinin etkileriyle malüldür. Kemalizme, sosyal-şovenizme, burjuva reformizmine değişik düzeylerde etkinlik alanı sağlayan ideolojik platformları buna

yolaçmaktadır.

Oysa devrimciler ve komünistler kendi tarihlerine sahip çıkmalı, onu bir karşı tarih ve bilinç haline dönüştürebilmelidirler. Ne yazık ki bu alanda belirgin bir zayıflık yaşanmaktadır. Devrimciler burjuvazinin tarihi kadar Türkiye işçi hareketini tarihin ya da örneğin bir M.Suphi'nin görüşlerini bilmemektedirler. Ayrıca, küçük burjuva-bakış açıları nedeniyle tarihsel olaylara ya ilerici burjuva karakter ya da gerici işbirlikçilik üzerinden bakmaktadırlar. Sınıf ve emekçilere verebilecekleri tarih bilinci bu olmaktadır. Bu ise işçi ve emekçilerin tarih bilinci alanında düzenden kopuşmalarına değil, onunla bağlarını korumalarına yolaçmaktadır. Görev bu alanda da komünistlere düşmektedir.

Komünistler, burjuvazinin kitleler üzerindeki ideolojik egemenliğini güçlendiren bu „ortak tarih" demagojilerinin işçi sınıfının bilincini bulandırmasına izin vermemelidirler. Bunun nasıl ikiyüzlüce bir aldatmaca olduğunu teşhir etmeli, egemen burjuva ideolojiden her alanda kopuşu sağlayacak çok yönlü bir mücadele yürütmelidirler.

C. MERT

"Anayasal vatandaşlık" ve eşitlik

Demirel "Anayasal vatandaşlık" kavramını gündeme getirdiğinde, burjuva kalemşörlerden kimi bu kavramı desteklerken, çoğunluk buna karşı çıktı. Çok yeni bir kavrammış gibi ileri sürülmesi bir yana, esas dikkat çekici olan dile getirildiği koşullar. Kuşkusuz ilk planda "eşitlik" kavramını çağırıştırıyor. Zira Kürt ulusal özgürlük mücadelesi eşitsizliği bütün boyutlarıyla ortaya sermiş bulunuyor. Mücadelenin meşruluğu giderek kabul görüyor. Bu kavramın bunu gizleyecek bir örtü olma işlevini yerine getireceği düşünülüyor.

"Eşitlik"i ilk kez bayrağına yazan burjuvazidir. Günümüzde geniş halk yığınları nezdinde sihirini sürdürmektedir. Burjuvazinin feodal ayrıcalıklara karşı ileri sürdüğü bu istemi dayatan iktisadi yaşamdaki değişiklikler olmuştur. Feodal ayrıcalıklar burjuva gelişmenin önünü kesmekteydi. Dolayısıyla toplumsal gelişmenin engeli durumundaydı. Sanayinin ve ticaretin gelişmesi fırsat eşitliği ortamında özgür girişimcilik, aynı zamanda "özgür" emekçileri de gerektiriyordu. Fırsat eşitliği/serbest rekabet burjuvazinin eşitlik isteminin esasını oluşturuyordu. Proletarya ise burjuvazinin biçimsel/hukuksal alandaki eşitlik anlayışı ile yetinmedi, iktisadi ve toplumsal alanda eşitliğin savunucusu oldu. Zira sınıflı toplumlarda eşitlik yalnızca bir aldatmacadır. Sınıflar ortadan kaldırılmadan tam bir eşitlik sağlanamaz. Eşitlik fikrinin kendisi de, tarihsel ilişkilerin bir ürünü olarak, kendisini gerçekleştirdiği oranda sönmeye başlayacaktır.

Sermaye egemenliği/işçilerin ücretli köleliği koşullarında, yasalar karşısında herkesin eşit olduğunu ileri sürmek, "anayasal vatandaşlık" kavramıyla "ırk, dil, din ayrımı gözetmeksizin" bu ülkenin vatandaşı olan herkesin anayasal güvenceye sahip olduğunu anlatmak, sömürü düzenini gizlemekten başka bir anlama gelmez.

Sınıf savaşımını kabul eden herkesin, burjuva bir toplumda "özgürlük", "eşitlik" türünden parlak sözlerin gerçek içeriğini hiç bir zaman unutmaması gerekir. En demokratik kapitalist ülkelerde bile bunun anlamı, üretim araçlarından yoksun işçilerin emek güçlerinin "özgürce" alınıp satılabilmesi, üretim araçlarına sahip burjuvazinin ise üretilen değerlere "özgürce" el koyabilmesi demektir. Sözkonusu olan burjuvaların özgürlüğü ve eşitliğidir.

Burjuvazi bu gerçeği ezilen yığınların gözünden kaçırabilmek için yalana ve demagojiye başvurmak zorundadır. "Tek ülke", "bütünlük" "eşitlik", bütün bunlar gerçeklerin gizlenmesine hizmet etmektedir. Kürt halkının direnişi bu yalan örtüsünü bir parça aralamıştır. Kürt halkının ulusal hak yoksunluğu/ulusal eşitsizlik bütün çıplaklığıyla ortaya çıkmıştır. Burjuvazi işçi sınıfının da kendisini sömürenlerle eşit olamayacağını anlamasından korkmaktadır. Zira işçi sınıfının eşitlik talebini yükseltmesi, burjuvazinin iktidarının sona ermesi demektir.

Proletaryanın artık bu biçimsel eşitlikle yetinmesi mümkün değildir. Bu tarihsel olarak aşılmıştır. Şimdi siyasal olarak aşılması gerekmektedir. Gerçek eşitliği, iktisadi ve toplumsal eşitliği bu düzeni yıkarak/sermayenin egemenliğine son vererek kazanabileceğiz. Bunun için silahlarımızı kuşanmalı, bu yalan perdesini yırtıp atmalıyız.

Çelik ATEŞ

Filistin: Direniş geleneği sürüyor

Arafat özerk Filistin bölgeleri Gazze ve Eriha'ya yaptığı ziyaretin ardından Unesco barış ödülünü paylaşmak için İzak Rabin ve Simon Peres'le Paris'te yeniden buluştu. Arafat'ın Filistin topraklarına yaptığı ziyaret istenilen ve beklenen ilgiyi görmedi. Yapılan yaygın propagandaya karşın, Filistinli emekçiler, Arafat'ı bir kurtarıcı, onurlu bir önder olarak karşılamadılar. Bu ilgisizlik Filistinli emekçilerin oynanan oyunların bilicinde olduklarını ve gerçekçi davrandıklarını gösteriyor.

Mücadele yerine teslimiyeti, bağımsızlık yerine icazetli bir muhtariyeti seçen FKÖ önderliği ve Arafat, artık Filistinli emekçilere hükmedebilmenin olanaksızlıklarından yakınıyor. Filistin halkının devrimci mücadelesini baltalamak için elinden geleni esirgemeyen emperyalist güçler, İsrail'in önerdiği çözümün kabul edilmesi durumunda, özerk bölgelere ve Filistin özerk idaresine yüklü bir mali yardımda bulunacaklarını vaad etmişlerdi. FKÖ ve Arafat, İsrail ve emperyalist destekçilerin önerisini kabul ederek Filistin devrimini pazarladı. Ancak verilen vaadler boşa çıkmış bulunuyor.

Sonuçta FKÖ, mali olarak tamamen İsrail'e bağımlı özerk bölgelerde onyılların biriktirdiği sorunlarla başbaşa. Dışarıdan damla damla gelen yardım Arafat ve FKÖ kurmaylarının masraflarını zor karşılıyor. Filistin polisinin maaşı daha şimdiden ödenemiyor. FKÖ yakında önderliğini seçim yoluyla kanıtlamak ve meşrulaştırmak zorunda. Arafat bu sınavı başarıyla atlatabilmek için bazı günlük harcamaları karşılamak, günbegün erozyona uğrayan itibarını korumak zorunda. Onun için Avrupa'da kapı kapı dilenmekten, İzak Rabin'e iltifat yağdırmaktan başka bir seçeneği yoktur.

FKÖ ve Arafat sadaka arayışına çıkarken, Filistin halkı aldığı ağır darbeye ve ihanete rağmen, mücadelesini sürdürüyor, onurunu korumaya çalışıyor. Bu nedenle Arafat'ı karşılamayı zaman kaybı saydı.

Çünkü İsrail zindanlarındaki Filistin özgürlük savaşçıları teslim olmayı reddiyorlar. Washington antlaşması siyasi tutukluların koşulsuz serbest bırakılmalarını öngörüyor. İsrail hükümeti tutukluları serbest bırakmak için, onlardan bir daha terör ve şiddet eylemlerine başvurmayacaklarına dair yazılı teminat istiyor. Filistinli tutuklular ise böyle bir teminatın kendilerinin birer terörist olduklarını itiraf ve kabul anlamına geldiğini, böyle bir şantajı reddettiklerini bildiriyorlar. Teslim olmaktansa cezaevinde kalmayı tercih ediyorlar.

İsrail hükümetinin bu tavrını protesto etmek amacıyla Filistinli savaşçılar cezaevlerinde açlık grevine başladılar. Arafat'ın özerk bölgelere yapacağı "tarihi" ziyaretin arifesinde, 27 Haziran günü, Eriha emekçileri açlık grevindeki tutuklularla dayanışma amacıyla genel greve gittiler. Özerkliğin yürürlüğe girmesinden bu yana Eriha'da tanık olunan ilk genel grev eylemi. Yaşam tamamen felce uğradığı gibi, Filistin otoritelerini de güç duruma soktu.

Filistin halkı FKÖ önderliğinin onursuz teslimiyetini reddediyor.

Kuzey Kore devriminin önderi Kim İl Sung öldü

1912'de doğan Kim İl Sung devrimci mücadeleye çok genç yaşlarda katılarak Japonya işgal kuvvetlerine karşı savaşmıştır. Bir gerilla ve parti lideri olarak ülkenin bağımsızlığını kazanmasında çeşitli düzeylerde görevler üstlenen Kim İl Sung Kuzey Kore devrimine önderlik etmiştir.

Kore Halk Cumhuriyetinin kurulmasında ve emperyalist kuşatma altında mücadele bayrağını inatla dik tutmasında önemli bir rol oynayan Kim'in ölümü kapitalist dünya düzeni tarafından "son stalinist öldü" propagandası eşliğinde kutlanmaktadır. Kim İl Sung'un ölümü tam da emperyalist dünyanın, Kuzey ile Güney Kore arasında patlak veren krizi bahane ederek Kuzey Kore'yi geri adıma ve uzlaşmaya zorlamaya çalıştığı bir dönemin en kritik safhasına denk gelmesi Kore Halk Cumhuriyeti için büyük bir talihsizlik ve kayıptır. Direnen Kore Halk Cumhuriyetine sahip çıkmak enternasyonalist bir görevdir.

İlkeli ve kurallı bir pratik politik faaliyet

Marksist-leninist bir örgütün temel çalışma alanı işçi sınıfıdır. Pratik politik çalışma, sınıfı etkilemeye, yönlendirmeye ve örgütlemeye hizmet edecektir. Bu faaliyeti sınıf kitlelerine yönelik adımları sürekli istikrarlı hale getirecek ve sonuçlarını devşirecek tarzda düzenlemek gerekmektedir. Yoksa nankör ve verimsiz bir çabanın ötesine geçemez. Çalışmalar mutlaka dönemsel olarak planlanmalı, dönemsel hedefler koyulmalı ve sonuçlar değerlendirmeye tabi tutulmalıdır. Verimliliği ölçmek ve gelişimi anlamak, yanısıra hata ve eksiklikleri görebilmek açısından zorunludur bu. Darlaşma ve kısırlaşmayı önlemenin yolu, kendini mevcut durumla sınırlamamak, onu aşmak, olaylara bütünsel bakmakla olanaklıdır. Bu ise işlevsel bir organlaşma ile mümkündür. Amatörlük ancak böyle aşılacaktır.

Profesyonellik bir yerde yaptığı işte ustalaşmak, yetkinleşmek ve yaptığı işe hakim olabilmektir. Bugün bizde dışarıdan bakıldığında profesyonel bir çalışma yürütülüyor gibi görünmektedir. Oysa öyle mi?

İllegal çalışmanın ilke ve kurallarını tartışmak sözkonusu olduğunda, herkes, "şöyle olması gerekir yoldaş", "böyle yapılmalıdır", "bu şekilde olmaz" diyerek bu sorunu ne kadar iyi bildiğini anlatmaya çalışacaktır. Bilmek ayrıdır, onu kavrayış düzeyine çıkarıp ustalıkla yaşama geçirmek ayrı. Birinci konusunda, gerçekten de örgüt ilke ve kurallarını bilmeyen yoldaş yoktur neredeyse. Fakat ikinci konusunda aynı şeyi söylemek mümkün değildir.

Bizde yürütülen çalışma üst organlar tarafından ciddi bir biçimde denetlenmiyor. Örgüt direktifi olarak algılanması gereken hususlar ciddi bir biçimde ele alınmıyor. Örneğin her pratik çalışmanın ayrıntılı rapor olarak üst organlara iletilmesi gereklidir. Bunda amaç çalışmaların ne denli kurallı ve ilkeli yürüdüğünü denetlemek, böylece zayıflık ve eksiklikleri açığa çıkarıp müdahale etmektir. Ancak böyle bir çalışma pratiği uygulanırsa, aynı sorunları tekrar tekrar yaşama ve tartışma zemini de ortadan kalkar.

En ciddi sorunlarımızdan biri dönem dönem toplantı yeri olarak kullanabileceğimiz bir yerimizin olmamasıdır. Bu baştan faaliyetin kilitlenmesi anlamına gelmektedir. Bu sorunu çözmek için her bir yoldaş kendini sorumlu hissetmelidir.

Pratik çalışma yürüttüğümüz alanın tanınması, bilinmesi bir kuraldır. Fakat yeterince önemsemiyoruz. Çalışmaya katılan her yoldaşın o alanı tanıması şarttır. Ya işlerin yoğunluğundan ya da gerekli görülmediğinden körlemesine giriyoruz çalışmaya. Ne getirip ne götüreceğini tartmadan o anı kurtarmaya çalışıyoruz. Böyle olduğu zaman tehlikenin nereden geleceğini kestirmek mümkün olmuyor. Yakalanmalardaki en önemli etkenlerden biridir bu.

Normal randevular nasıl titiz ve dakik olmayı gerektiriyorsa, faaliyet randevularında bunun önemi çok daha fazla artıyor. Randevulara tam zamanında ve kontrollü gelmek, aynı yerin sürekli kullanılmaması, denetime açık bir yer olup olmadığının gözetilmesi büyük bir önem taşıyor.

Çalışmayı düşünülen süre içinde gerçekleştirmek, çalışma bittikten sonra o alandan oyalanmadan uzaklaşmak işin abc'sidir. Bunu bile ihmal ettiğimiz zamanlar oluyor. Çalışmayı tamamlamış olmanın rehavetine kapılıyoruz.

Faaliyeti gerçekleştirecek yoldaşlar olarak önceden tartışmak, plan yapmak, olasılıkları gözetmek, önden ortak bir fikre ve iradeye ulaşmak gerekiyor. Aynı şekilde, çalışmadan sonra bir değerlendirme yapmak, olumlu deneyimleri ortaya koymak, hata ve eksikleri saptayıp üzerine gitmek gerekiyor. Fakat bunları da yeterince yerine getirmiyoruz.

Pratik çalışmaya çıkarken evlerimizin temiz olması konusuna gereken önemi vermiyoruz.

Her sorunda olduğu gibi, illegal çalışmanın kurallarını yazıp çizmekten öte, örgütte sürekli, canlı bir tartışma konusu yapmak, gerektiğinde yaptırımlar uygulamak sağlıklı bir çizgiye ulaşmak için zorunludur.

F. SERTAÇ

Yerel çalışmanın sorunları

Ankara'daki örgütsel faaliyetin yerleşik, oturmuş bir görünüm kazanabilmesi, sistematik bir çalışmayla olanaklıdır. Ankara'da örgütleneceğimiz alan olan fabrikalar elden geldiğince sınırlı tutulmalıdır. Mevcut olanaklarımızı ve kadro yapımızı gözönünde almak zorundayız. Faaliyet bugünkü koşullarda, esas itibarıyla fabrikaları aşmayan, onunla sınırlı bir çalışma olmalıdır. Neden sınırlı ve dar bir çalışma olmalıdır? Bunun birkaç nedeni olduğunu düşünüyorum. Sempatizan ya da üyelerin gerçek anlamda sınıf komünistleri olabilmesi, sınıfın sorunlarıyla cebelleşerek, ayrıntılarını kavramasıyla olanaklıdır. Başarılı bir yerel çalışma ancak bulunulan alanın sorunlarını bilmekle (yaşamakla) mümkündür. "Gerçek meslek adamları" olmanın yolu da burdan geçmektedir. İyi niyetli, samimi, inançlı komünist olma, sınıfın sorunlarına müdahaleyle bütünleşmediği sürece fazla anlamlı değildir. Gelinen küçük-burjuva sınıfsal kökenin alışkanlıklarının, değerlerinin çözüleceği alan yine burasıdır. Sınırlı sayıda fabrikada ne ölçüde yoğunlaşırsak, işçi sınıfının diğer kesimlerine ulaşmamız ve perspektiflerimizi kaybetmememiz o kadar olanaklı olacaktır.

Ankara'da fabrikaların dağınık coğrafi konumlanışı, sanayi işçilerinin dağınık yerleşimi, çalışmayı daha seçici yapmamızın diğer bir nedenidir. Bildiri, broşür, MYO, yerel vb. yayınların dağıtımı, fabrikalarla, servis ve işçi evleriyle sınırlı tutulmalıdır. Propagandanın sonuçlarını toplayabilmek için azami dikkat gösterilmelidir. Özellikle MYO'nun dağıtımıyla yetinilmemeli, bazı temel sorunlar içeren ve sıradan işçinin kavrayacağı düzeyde bildiri ve broşürler hazırlanmalıdır. İşçilerin tepkileri gözlemlenmelidir. Bildiri, broşür, gazete, afişleme için, fabrika servislerinin yerlerinin tespiti, vardiya saatlerinde kaç servisin olduğu, servislerin ilk ve son işçiyi indirip bindirdiği yerlerin tespiti, işçi evlerinin adresleri vb. tüm ayrıntılı çalışmalar, tüm militanların yapabileceği bir çalışma olmaktan çıkarılmalıdır. Bu alanda uzmanlaşma şarttır. Yalnızca Ankara'da değil, diğer illerde de bu çalışma amatörlükten kurtarılmalı, uzmanlık alanı haline getirilmelidir. Dağıtım örgütlenmesi geliştirilmelidir. Dağıtım birimleri silahlandırılmalı, bu koşul yerine getirilemediği sürece dağıtım sınırlı tutulmalıdır.

Ankara faaliyetinin kendi yağıyla kavrulur seviyeye gelmesi, MK'nın daha "rahat" çalışabilmesi ve yapılan çalışmaları daha sağlıklı koşullarda değerlendirebilmesi için şarttır. Yerelleşmeyi şöyle anlıyorum: Yerel düzeydeki sınıf mücadelesini kendi içerisine hapsetmeden, onun ülke düzeyindeki konumuyla ilişkilendirip sınıfın içerisinde sürekli bilince dönüştürebilen, MYO'nun yanında yerel yayınlarını, bildiri ve broşürünü çıkarabilen ve tüm bu çalışmalarını MK'nın sıkı denetimi içerisinde gerçekleştirebilen bir yerel çalışma... Buna ek olarak, faaliyet için gerekli olan barınma, teknik donanım ve mali olanaklar yaratabilen, birimlerin teorik düzeyini sürekli yükseltmeye çalışan, MYO'ya sürekli bir yazı akışı sağlayan, bu amaçla MYO ve teorik dergideki temel yazılardan en iyi biçimde yararlanan bir çalışma...

Fabrika çalışmasını "uzun vadeli" bir çalışma olarak düşünmek gerek. Burjuva ideolojisinin özellikle son on yılı aşkındır sınıf üzerindeki yoğun etkileri ve bugünkü koşullarda sınıfın kendi değerlerine yabancılaşması göz önüne alınmalıdır. Bu yürüteceğimiz faaliyetin çok daha zorlu, fakat bir o kadar sabırlı, özverili, olumsuzluklar karşısında karamsarlaşmayan, proleter disiplini süreklileştiren bir faaliyet olmasını gerektirmektedir. Birimlerin kendi iç organizasyonunu fabrika hücreleri temelinde örgütlenme perspektifimizle bütünleştirmeliyiz. Karşı devrimin merkezi olan Ankara'da faaliyetin korunması ve kendisini kalıcılaştırması, yalnızca kadroların iç illegaliteye uymasıyla değil, fakat daha temel ve kalıcı bir çözüm olarak sınıfın içerisinde "gizlenmesi"nin olanaklarının yaratılmasıyla da yakından ilişkilidir. Bolşevikler illegaliteyi sınıfla bütünleşmeye, sınıf kitleleri içinde erime yeteneğine dayandırdıkları ölçüde faaliyetlerin kazanımlara dönüştürmüşler ve böylece kalıcılaştırmışlardır.

Yaşar ŞEN/Ankara

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Kamu çalışanları mücadeleyi yükseltmelidir

Ankara eyleminden sonra kamu çalışanları derin bir sessizliğe gömüldüler. Her sene Ankara eylemliliğinin ardından böyle bir durum yaşanıyor. Ankara'da onbinlerle eylem yapılıyor. Ardından ise "yaprak kımıldamıyor".

Oysa sermaye iktidarı saldırılarını azgınca sürdürüyor. 5 Nisan'ın ardından yapılan zamlara yenileri eklenecek. Özelleştirme ve işten atmalar kapıda. Belediyelerde başlayan kıyım diğer işkollarındaki kamu çalışanlarına da sıçrayacak. Grevli toplusözleşmeli sendika hakkı ise kaçıncı kez bir komisyona havale edildi. Artık adından bile sözedilmiyor. Saldırılar yalnızca ekonomik boyutlu değil. Eğit-Sen'li öğretmenler, Tüm Sağlık-Sen'li sağlıkçılar Kürdistan'da kontr-gerilla cinayetleriyle katlediliyorlar. Eskişehir'de eylem yapan kamu çalışanlarına hapis cezaları veriliyor. İzmir'de, Ankara'da eyleme katılmak için şehri izinsiz terkettikleri gerekçesiyle yüzlerce kamu çalışanı hakkında soruşturma açılıyor.

Sermaye iktidarının topyekün saldırısı krizin derinleşmesine paralel olarak daha da boyutlanacaktır. Ücretler dondurulacak, sefalet ücretleri dayatılacak, işten atmalar, katliamlar daha da yoğunlaşacaktır.

Kamu çalışanları bu saldırılara sessiz mi kalacaklar? Hareket geçmek için sendika yöneticilerinin işaretini mi bekleyecekler? Bunlar her Ankara eyleminin ardından keskin laflar eden, ardından da hemen unutanlar değil mi? Bu yeni dönem bürokratlarına inanmak ve beklemeci bir tavra girmek varolan hakların tırpanlanmasından başka bir şey sağlamayacaktır. Hele hele burjuva partilerden ve özellikle SHP'den bazı haklar beklemek ise mücadeleyi boğacaktır.

Kamu çalışanları kendi güçlerine ve mücadelelerine güvenmelidirler. Sermaye iktidarının en ufak bir kırıntı vermeye ne niyeti ne de gücü vardır. Tersine varolanlara da saldıracaktır. Kamu çalışanları haklarını ancak dişe diş bir mücadeleyle kazanabilirler. Bunun yolu ise işçi sınıfıyla elele, genel-grev genel direnişten geçiyor.

D. Ege/İstanbul

Türk "Barış" Gücü Bosna'da

Dün vatanın bütünlüğü, milletin bekası için savaşan "Türk milletinin yiğit evlatları", bugün dünya barışını sağlamak uçun Bosna'ya uğurlanıyorlar Amaç; dünya barışına hizmet etmek, müslümanların katledilmesini engellemek ve Türk'ün gücünü dünyaya göstermek... Hem de ordusuyla bütünleşmiş bir Türk milletinin gücünü!.. Doğan Güreş'in bu "samimi" duyguları, burjuva medyada babaların ağzında şöyle karşılığını buluyor: "Oğlumla gurur duyuyorum, gaziyse de, şehitse de vatan sağolsun", "Güle güle gitsinler"!

Kirli savaşın soğuk ürpertisini yüreğinde hisseden anne ve babalar hiç de çocuklarını "güle güle" göndermiyorlar. Bu nasıl vatan hizmeti? Kürdistan'da kirli savaşta çocuğunu kaybeden annenin çığlıkları çınlıyor kulaklarında: "Zengin çocuğunun burnu kanamıyor, bizim gibi yoksulların çocuklarını ölüme gönderiyorlar. Bu ne biçim devlet?"

TC ABD emperyalizmine uşaklığını her fırsatta göstermektedir. Dün Somali'de, bugün Bosna'da...Yarın bir başka savaş alanı...

Bugün ülkemiz bir kıyamet yerine dönmüştür. Kürdistan'da birbiri arkasına işlenen "faili meçhul" cinayetler, köy imhaları, toplu göç ettirmeler, katliamlar yaşanmaktadır. Binlerce insan cezaevlerine doldurulmakta, işkencelerde, yargısız infazlarda katledilmektedir. İşçiler, kamu emekçileri, öğrenciler, basın mensupları dövülmekte, aydınlar cezaevlerine atılarak susturulmaya çalışılmaktadır. Öte yandan ekonomik kriz nedeniyle işten atılmalar yüzbinlerle ifade edilmeye başlamış, açlık ve sefalet boyutlanmıştır. Kapitalist ekonominin krizi, sömürüye sömürü, şiddete

şiddet eklemektedir. İşte bu koşullarda "Türk'ün gücün"den, "kutsal görev"den dem vurabiliyorlarsa, bu işçi sınıfının geriliğindendir.

İşçiler, emekçiler! Sermaye devleti emekçilere karşı yıllardır aynı oyunları oynamaktadır. "Demokrasi", "barış", "insan hakları" demagojileriyle biz işçileri ve emekçileri aldatabileceklerini sanmaktadır. Bu oyunlara gelmemeliyiz. Baskı ve sömürüye dur demek için örgütlenmeli, gücümüzü ortaya koymalıyız.

T. Kenan/İstanbul

Krize sorumlu aranıyor

Burjuvazi, krizi derinleştikçe, bunun nedeninin kapitalist üretim sistemi olduğunu gizlemek için, çeşitli demagojilere başvuruyor. Dün 12 Eylül'de "yüksek" işçi ücretleri o günkü krizin asıl nedeni arasında sayılmıştı. Bugün böyle bir iddia kuşa çevrilmiş işçi ücretleri karşısında fazla inandırıcı olmuyor. Bugün PKK "terör"ü ileri sürülüyor, vergi sisteminin bozuklukları sayılıyor, dış borçlar gösteriliyor, KİT'ler başsorumlu ilan ediliyor, kimi basiretsiz politikacıların eseri sayılıyor, kimi zaman da "dış güçler"in yarattığı bir sorun olduğu söyleniyor. Şimdilerde buna Özal dönemindeki otoyol harcamaları da eklendi.

Türkiye kapitalizminin krizi yapısaldır. Bugün krizin nedenleri olarak gösterilenler, gerçekte onun sonucu olabilecek ya da onu derinleştirecek nitelikteki sorunlardır. Krizin asıl nedeni üretim fazlasıdır. Dış pazar alanının daralması rekabet olanaklarının kısıtlanmasına yol açtı. Kriz ilk olarak kendisini kaynak sıkıntısı olarak ortaya koydu. Para piyasaları altüst oldu. Bütçe açığı ve dış ticaret açığı giderek büyüdü. Devlet kendi masraflarını karşılayamaz duruma geldi. Banka piyasaları altüstü oldu. İflaslar başgösterdi. Şimdi de sanayi alanından deprem sinyaleri geliyor.

Bu yapısal krizin temel nedeni, üretici güçlerin gelişmesine tekabül etmeyen etmeyen üretim ilişkileri ile girdiği çatışmadır. Diğer bir deyişle, üretimin toplumsallaşması ile üretim araçları ve ürünleri üzerindeki tekel (özel mülkiyet) arasındaki çatışmadan temelleniyor. Emek-sermaye çelişkisidir bu. Toplumsal bir devrimin de temelidir. Kriz hem burjuvazinin çözümsüzlüğünü ve hem de bu çelişkinin çözümünü ortaya koyuyor. Kriz, onu çözecek gücün nesnel olarak olgunlaştığım ve kendi çözümünü dayattığını gösteriyor. Bu güç proletarya, çözüm ise bir proleter devrimdir.

Krizin sorumlusu burjuvazi çözümsüzdür. Kendi sonunu geciktirmeye çalışıyor. Ama boşuna. Sonu daha yakındır şimdi.

Ç. Ateş/Ankara

Gebze direnişine dayanışma ziyareti

Bir grup Ekimci işçi olarak direnişin 17. gününde Gebze direnişiyle dayanışma ziyareti gerçekleştirdik. İşçilerle sınıfın tarihsel rolünü, Türkiye işçi sınıfının bu tarihsel misyona yakın olup olmadığını tartıştık. Bugünkü verilerle bunun çok cılız kaldığı sonucuna vardık. Nedenlerini tartıştık. Sendika bürokrasisi, reformizm, tasfiyecilik, devrimci grupların iktidar perspektifsizliği üzerine değerlendirmeler yaptık. Kağıthane direnişinden çıkarılması gereken sonuçlar üzerine konuştuk. Tartışmalar, sınıfın patlamaya hazır sabırsız bir bomba olduğunu gösteriyor. Ama bu bombayı kapitalizmin candamarına koyacak önderlik ihtiyacı belirgin olarak hissediliyor.

Gebze direnişi tüm olumluluklarına rağmen, sendika bürokrasisinin hain tuzağına düşüyor. Bu bürokratlar ikinci bir Kağıthane yaratma çabasındalar. İşçilerin hedefini saptırıyorlar. RP ile sınırlandırıyorlar. Utanmadan şunu söyleyebiliyorlar: "Başkan bizimle polisin arasını açmak istiyor. Oysa bizim işimizi geri almaktan öte bir gayemiz yoktur. Bizim polise ve adli mercilere veremeyeceğimiz hesabımız yoktur."

Yine de yakın süreçlerdeki direnişler içerisinde birlikte mücadele ve dayanışma açısından Gebze eylemi ileri direniş özellikleri ortaya koymuştur. Bu da gösteriyor ki sınıf tarihsel misyonunu yerine getirmek görevine doğru yolalıyor.

Bir grup Ekimci işçi

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Lenin'den siyaset dersleri

Toplumsal devrim ve yığın savaşımı

1916 İrlanda ayaklanması

(...) Toplumsal devrimin, sömürgelerde ve Avrupa'da ayaklanmalar olmadan, *bütün önyargılarıyla* küçük-burjuvazinin bir kesiminin devrimci patlaması olmadan, siyasal bakımdan bilinçsiz olan proleter ve yan-proleter yığınlann, toprakbeyliği, kilise, krallık boyunduruğuna karşı, ulusal vb. boyunduruğa karşı hareketi olmadan düşünülebileceğini sanmak, *toplumsal devrimi reddetmektir.* Bu bir ordunun belirlenmiş bir noktada mevziye girerek "biz sosyalizmden yanayız" ve bir başka ordunun da bir başka noktada saf tutarak "biz emperyalizmden yanayız" diyeceğini ve o zaman toplumsal devrim olacağını sanmak olur! Ancak böylesine ukalaca ve gülünç bir görüş açısından hareket ederek İrlanda ayaklanmasına "darbe" diye sövülebilirdi.

"Saf" bir toplumsal devrim bekleyen kimsenin ömrü, bunu görmeye yetmeyecektir. Böylesi, gerçek bir devrimin ne olduğunu hiç anlamayan sözde-devrimcidir.

1905 Rus devrimi bir burjuva demokratik devrimdi. Bu devrim, nüfusun hoşnut olmayan *bütün* sınıflannın, grup ve öğelerinin vermiş olduklan bir dizi savaşı içerdi. Bunlar arasında en barbar önyargılara sahip bulunan en muğlak ve akılalmaz amaçlar için savaşan yığınlar vardı, Japonlardan para alan küçük grupçuklar vardı, spekülatörler, serüvenciler vb. vardı. *Nesnel olarak*, yığınlann hareketi çarlığı sarsıyor ve demokrasi yolunu açıyordu. Onun için bilinçli işçiler hareketin başında idiler.

Avrupa'da sosyalist devrim bütün ezilenlerin ve hoşnutsuz öğelerin yığın savaşımının patlak vermesinden başka *bir şey olamaz.* Küçük-burjuvaziden ve bilinçsiz işçilerden öğeler, bu devrime kaçınılmaz olarak katılacaklardır -bu katılma olmadan *yığın* savaşı *olanaklı* değildir, *hiç bir* devrim olanaklı değildir- ve, bu öğeler aynı şekilde kaçınılmaz olarak harekete kendi önyargılannı, gerici özlemlerini, zaaflannı ve yanılgılannı da getireceklerdir. Ama *nesnel olarak* bunlar *sermayeye* saldıracaklardır, ve dağınık, uyumsuz, karmakarışık, ilk bakışta birlikten yoksun bu yığın savaşı nesnel gerçeğini ifade eden devrimin bilinçli öncü birliği, ilerici proletarya, bu yığınlan birleştirip onlara yön verebilecek, iktidan alabilecek, bankalan ele geçirebilecek, (değişik nedenlerden olmakla birlikte!) herkesin nefret ettiği tröstleri mülksüzleştirecek ve tamamı burjuvazinin devrilmesi ve sosyalizmin zaferini sağlayacak olan başka kesin önlemleri alacaktır. Bu zafer de, kendini hemen küçük-burjuva posadan "temizleyecek" değildir.

(...)

İrlandalılann talihsizliği şundadır ki, onlar, elverişli olmayan bir anda, Avrupa proletaryasının ayaklanması *henüz* olgunlaşmadan isyan etmişlerdir. Kapitalizm, ayn ayn isyan kaynaklannın kendiliklerinden ve bir tek anda başansızlıklar, yenilgiler olmadan birbiriyle kaynaşabilecekleri ölçüde uyumlu bir şekilde kurulmuş değildir. Tam tersine, asıl ayaklanmalann zamanının, biçim ve yerinin çeşitliliğidir ki, genel hareketin yaygınlığının ve derinliğinin en sağlam güvencesini oluşturur; uygun olmayan bir anda, tecrit edilmiş, parçalanmış ve başansızlığa mahkum devrimci hareketler sırasında edinilmiş deneyimlerledir ki, yığınlar, savaş alışkanlığı edinecekler, kendi kendilerini eğitecekler, güçlerini birleştirecekler, gerçek önderlerini, sosyalist proleterleri tanıyacaklar ve böylelikle genel saldınyı hazırlayacaklardır; nasıl ki, tecrit edilmiş grevler, kentlerdeki ya da ulusal nitelikteki gösteriler, ordudaki ayaklanmalar, köylü isyanlan vb., 1905 genel saldınsını hazırladıysa.

Temmuz 1916